AWEMainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

MESTER COBRA HENDENAN CU HABITONAN MALO MAS PA AZV?

2

PENSIOEN DI BIEHES TA AUMENTA 1 JANUARI 2025

3

CONGESTION DI TRAFICO NA ARUBA:

NA KI PUNTO TIN DEMASIADO AUTO?

4

AWEMainta.NL

DE IMPACT VAN DE CONSUMENTENPRIJSINDEX VAN OKTOBER 2024 OP DE INWONERS VAN ARUBA

27

Mester cobra hendenan cu habitonan malo mas pa AZV?

E sistema di cuido medico di Aruba, maneha pa AZV (Algemene Ziektekostenverzekering), ta ofrece cobertura universal na tur residente, sigurando acceso na servicionan medico esencial. Sinembargo, mientras cu e gastonan di cuido medico ta aumenta y malesanan relaciona cu estilo di bida ta bira mas comun, un pregunta controversial ta surgi: *Hende cu habitonan malo, manera humamento, bebemento excesivo, of mal nutricion, mester paga mas pa nan cuido medico?*

Di un banda, e argumento pa cobra mas ta basa riba responsabilidad y husticia. Habitonan malo hopi biaha ta conduci na malesanan cronico, manera diabetes, malesa di curason y condicionnan respiratorio, cu ta pone un peso financiero significante riba e sistema di cuido medico. Door di cobra primanan mas halto of implementa recargo pa individuonan cu ta participa den e comportacion aki, AZV por crea un incentivo financiero pa biba un bida mas saludabel. E enfoke aki tambe por encurasha individuonan pa tuma medidanan preventivo, manera stop di huma, reduci consumo di alcohol, of adopta un dieta mas saludabel, eventualmente hibando na un poblacion mas saludabel y reduccion di gastonan di cuido medico cu tempo.

Di otro banda, tin preocupacionnan etico tocante un politica asina. Criticonan ta argumenta cu e por penalisa inhustamente poblacionnan vulnerabel cu por ta enfrentando retonan socioeconomico cu ta contribui na habitonan malo. Por ehempel, individuonan cu entrada abou por tin acceso limita na opcionnan di cuminda saludabel of facilidadnan recreativo. Ademas, adiccion y problemanan di salud mental hopi biaha t'e base di comportacion manera humamento of

bebemento excesivo y penalisa individuonan p'e luchanan aki por profundisa desigualdadnan. Cuido medico, hopi ta argumenta, ta un derecho humano basico y cobra mas pa habitonan malo por crea bareranan pa acceso na cuido.

En bes di impone sancionnan financiero, Aruba y AZV por enfoca riba promove cuido medico preventivo y educacion. Campañanan di salud publico cu ta destaca e riesgonan di habitonan malo, combina cu programanan subsidia pa stop di huma, guia nutricional y iniciativanan di fitness, por ta mas efectivo den atende e causanan principal di comportacion malo. Incentivonan pa adopta estilonan di bida mas saludabel, manera descuento riba primanan pa participa den programanan di bienestar of logra metanan di salud specifico, por encurasha cambio sin aliena individuonan.

Finalmente, e decision pa cobra hende cu habitonan malo mas ta uno compleho, rekeriendo un balansa entre promove responsabilidad y sigura acceso equitativo na cuido. Mientras cu e idea por atende preocupacionnan financiero a corto plaso, Aruba y AZV mester considera cuidadosamente e implicacion social y etico, priorisando educacion, prevencion y apoyo pa construi un sociedad mas saludabel y inclusivo.

Hulpbestuurskantoren ta cera riba dialuna 2 di december 2024

Hulpbestuurskantoren (HBK) ta anuncia cu nan ta cera riba **dialuna 2 di december 2024** en conexion cu nan di 65 aniversario.

Nos disculpa pa cualkier inconveniencia cu esaki por causa.

A renombra Hans Hoogervorst y Julisa Frans como miembro di Cft

TA renombra tanto señor Hans Hoogervorst como señora Julisa Frans pa un di dos termino cerca e Colegionan di supervision financiero. Riba 29 di november 2024, Conseho di Minister di Reino a aproba nan renombramento.

Entrante prome di januari 2025, riba proposicion di Hulanda, a renombra Hans Hoogervorst como miembro di Colegio di supervision financiero Corsou y Sint Maarten (Cft), Cft Boneiro, Sint Eustatius y Saba (Cft BES) – a atende e renombramento aki den conseho di minister - y Colegio di supervision financiero di Aruba (CAft) pa un termino di tres aña.

Entrante e mesun fecha, ta renombra señora Julisa Frans p'e Colegio di supervision financiero Corsou y Sint Maarten (Cft), tambe pa un termino di tres aña. E renombramento di señora Frans ta riba proposicion di Sint Maarten. E renombramentonan lo tuma luga pa Dekreto Real.

Despues di un carera largo den politica Hulandes, di 2011 pa 2021 señor Hans Hoogervorst tabata Presidente di e International Accounting Standards Board na Londres. Di 2007 pa 2011 e tabata Presidente di Directiva di Autoridad Mercadonan Financiero. Prome cu esey, e tabata Ministro di Salubridad Publico, introduciendo entre otro un sistema nobo di seguro medico.

Julisa Frans ta consultant independiente y actualmente ta eherce varios actividad di consehero. Den e periodo di 2008 pa 2021, señora Frans a desempeñá varios funcion financiero pa gobierno, incluyendo esun di acesor senior di maneho financiero. Ademas, e tabata responsabel pa varios aspecto financiero di e actividadnan di recuperacion despues di horcan Irma.

Pensioen di biehes ta aumenta 1 januari 2025

MIENTRAS nos ta yegando mas cerca di fin di aña, ta importante pa nos para keto y refleha riba e progreso cu nos a haci y e pasonan cu nos ta sigui tuma pa un futuro mas briyante pa tur Arubiano. Den su discurso nacional di diahuebs anochi, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a duna un resumen di algun logro clave cu tawata posibel danki n'e espacio financiero cu Gabinete Wever-Croes a crea, enfatisando riba e prioridad di Gobierno pa nos pensionadonan y e compromiso di e gobierno di e asignatura aki p'esnan cu a construi nos pais.

Duna bek na pensionadonan

Cu e espacio financiero, a cuminsa duna bek na pensionadonan, door di e aumento di pensioen di biehes y e aumento di reparatie toeslag 4 biaha caba den e ultimo 7 añanan. Y Entrante 1 di januari 2025, e pensioen di biehes ta bolbe subi cu 2.4%.

Pensionadonan lo cobra esaki fin di otro luna caba. Den total e pensioen cu nos grandinan ta ricibi a subi cu mas di 400 florin den e ultimo 7 añanan. Esaki lo sigui subi den e añanan nos dilanti, na forma responsabel.

Congestion di trafico na Aruba:

Na ki punto tin demasiado auto?

E crecemento di poblacion y industria turistico di Aruba a trece beneficionan economico innegable, pero tambe a empeora un reto urgente: ***Congestion di trafico.*** Cu espacio limita riba caretera y un cantidad creciente di vehiculo, e biahenan diario a bira mas largo y mas stressante pa residente y bishitantenan. E problema aki ta lanta un pregunta critico: *Na ki punto Aruba tin demasiado auto y kico por wordo haci pa atende e problema creciente aki?*

E cantidad di auto propiedad di e isla a aumenta constantemente durante e añanan, alimenta pa opcionnan di importacion pagabel, un falta di transporte publico confiabel y un preferencia cultural pa vehiculonan personal. Cu decenas di miles di auto registra riba un isla di apenas 180 kilometer cuadra, e careteranan awor ta luchando pa mantene e cantidad di vehiculo. Rutanan clave, manera esnan den e areanan di Oranjestad y San Nicolas, frecuentemente ta experiencia congestion, specialmente durante oranan clave. E congestion aki ta desperdicia tempo, aumenta consumo di combustibel y ta contribui na frustracion diario entre chauffeurnan.

E costonan economico y ambiental di e problema aki no por wordo ignora. Retraso di trafico ta impacta productividad ya cu trahado y entregadonan hopi biaha ta laat. Pa un economia dependiente di turismo manera esun di Aruba, careteranan congestiona por laga un impresion negativo riba bishitantenan, potencialmente afectando e reputacion di e isla como un destinacion top. Riba e banda ambiental, e aumento den vehiculonan riba caminda ta conduci na emisionnan mas halto, minando e metanan di sostenibilidad di Aruba y empeorando e calidad di aire. Pa un isla chikito manera Aruba, e efecto acumulativo di e factornan aki ta significante.

Atende e problema aki ta rekeri un enfoke multifacetico. Expande y mehora transporte publico ta esencial pa reduci dependencia riba vehiculonan personal. Un red di bus moderno, eficiente y pagabel, posiblemente incluyendo busnan electrico of hibrido, por encurasha mas hende pa laga nan auto na cas. Ademas, regula importacion di vehiculo door di impone impuestonan mas halto riba di dos of di tres vehiculo pa cas por yuda frena propiedad excesivo di auto. Aruba tambe por promove alternativanan sostenibel manera ciclismo y canamento door di crea 'bike lanes' sigur y zonanan 'pedestrian-friendly' specialmente den zonanan congestiona. Finalmente, introduci incentivonan pa 'carpooling' y modernisa sistemanan di maneho di trafico por alivia congestion ainda mas.

E tempo pa actua ta awor. Congestion di trafico na Aruba no ta solamente un inconveniencia pero un menasa creciente p'e economia y medio ambiente di e isla. Door di priorisa solucionnan sostenibel y a largo plaso, Aruba por sigura cu su careteranan ta keda manehabel y su reputacion como un destinacion acogedor, eficiente y eco-consciente ta wordo preserva.

CACHI CACHI

Christmas Edition

1 GANADO GARANTISA

Afl 1.000,- TUR DIA

CON PA HUNGA

CU CADA COMPRA DI 1 FLORIN PA SORTEO DI MERDIA OF ANOCHI BO TA RICIBI 1 SET DI 6 NUMBER DI CACHI CACHI GRATIS! SORTEO DI CACHI CACHI TA TUMA LUGAR DURANTE SORTEO DI ANOCHI Y DIADOMINGO 2:00PM

Afl 1 • 1 SET DI NUMBER GRATIS!
Afl 2 • 2 SET DI NUMBER GRATIS!
Afl 3 • 3 SET DI NUMBER GRATIS!
Afl 4 • 4 SET DI NUMBER GRATIS!

MAS BO INVERTI, MAS NUMBER GRATIS BO TA RICIBI!

www.lottoaruba.com

CAMPAÑA TA VALIDO DESDE 1 DI DECEMBER PA 31 DI DECEMBER 2024

Nomadismo digital na Aruba:

Un frontera nobo pa diversificacion economico

MIENTRAS cu mundo ta evoluciona pa cu trabou remoto, nomadismo digital—profesionalnan cu ta traha remotamente mientras nan ta biaha—ta birando un forsa economico importante. Pa Aruba, e tendencia aki ta presenta un oportunidad emocionante pa diversifica su economia mas aleu di turismo. Door di atrae nomadanan digital, Aruba por crea un fluho di entrada nobo mientras cu ta fomenta innovacion y promove desaroyo sostenibel.

Pakico nomadanan digital ta bon pa Aruba

Nomadanan digital tipicamente tin un entrada stabiel for di fuentenan stranhero, gastando localmente riba acomodacion, cuminda, transporte y actividadnan recreativo. Contrario na turistanan tradicional, nomadanan digital hopi biaha ta keda pa periodonan mas largo, inyectando entrada consistente den e economia local. Aruba, cu su clima soleado, internet confiabel y ambiente acogedor, ta perfectamente posiciona pa atrae e demografico aki.

Ademas, nomadanan digital hopi biaha ta busca espacionan di 'coworking', cafe y otro negoshinan local pa traha for di nan, stimulando crecemento den industrianan orienta riba servicio. Door di sostene e negoshinan aki, nomadanan digital por yuda crea trabou y fomenta emprendimiento. Ademas, nan presencia ta introduci perspectivanan nobo y oportunidadnan pa 'networking', potencialmente sparkiendo colaboracion entre local y profesionalnan global.

Reto y consideracionnan

Mientras cu e beneficionan economico ta cla, hospeda nomadanan digital ta bin cu retonan. Demanda pa vivienda ta un di e problemanan aki. Si nomadanan digital ta competi cu localnan pa huur di cas a largo plaso, esaki por aumenta prijsnan y pone presion riba e mercado di vivienda local. Hacidonan di politica mester balansa e necesidadnan di residentenan cu e atractivo di atrae trahadonan remoto.

Un otro consideracion ta pa sigura cu nomadanan digital ta contribui husto na recursonan publico. Ya cu mayoria ta gana entrada den exterior, nan por no contribui directamente n'e base di impuesto di Aruba. Desaroya un sistema cu ta encurasha nan contribucionnan—atraves di tarifanan of permisonan specifico—por yuda compensa e costonan di infrastructura y servicionan cu nan ta uza.

Con aruba por atrae nomadanan digital

Pa maximalisa e beneficionan di nomadanan digital, Aruba por introduci un visa special pa nomadanan digital, ofreciendo procesonan simplifica pa estadianan a largo plaso. Promove internet di alta velocidad, espacionan di 'coworking' pagabel y facilidadnan ecologico tambe lo atrae e grupo aki. Ademas, campañanan di mercadeo dirigi riba trahadonan remoto den regionnan cu inviernonan severo of condicionnan di trabou instabil por posiciona Aruba como un destinacion ideal pa traha.

Nomadanan digital ta representa un oportunidad unico pa Aruba expande su horizontenan economico. Door di yama e ola nobo aki di profesionalnan bon bini, e isla por impulsa su economia local, atrae innovacion y reduci su dependencia riba turismo tradicional. Sinembargo, exito ta depende di planificacion cuidadoso pa sigura cu e beneficionan ta wordo comparti equitativamente entre residentenan y e comunidad en general. Cu e strategia corecto, Aruba por posiciona su mes como un destinacion principal pa trabou remoto.

Mayor Houtenbos, comandante nobo di e Destacamento Marino di Sint Maarten

MAYOR di mariniernan Niels Houtenbos a tuma mando di e Destacamento Marino na Sint Maarten riba diahuebs 28 di novèmber 2024. El a tuma e mando over for di mayor di mariniernan Arie Noordam. Esaki a sosode durante un encuentro ceremonial na bordo di Zr.Ms. Holland. Durante e ceremonia varios dignatario tabata presente, entre nan Gobernador di Sint Maarten, Sr. Ajamu Baly, President of Parliament Sarah A. Wescot-Williams, y Minister Presidente Luc Mercelina.

E comandante nobo Houtenbos ta sigui cu e liña actual di su predesesor. E ta compromete pa garantisa cu e Destacamento Marino ta cla pa wordo desplega rapidamente, awor y den futuro, ora autoridadnan haci peticion p'esaki. Dentro di Caribe en general y tambe riba y rondo di e Islanan Ariba en particular. Ademas, e lo enfoca riba planificacion y preparacion p'e Punto di Apoyo nobo p'e destacamento.

Comandante saliente Arie Noordam ta mira bek riba un periodo special: "Den e ultimo añanan nos a duna asistencia militar na diferente ocasion, manera durante di e pandemia di COVID-19, despues di Tormenta Tropical Fiona (2022), despues di Orcan Tammy (2023) y durante e eleccionnan di verano ultimo. Ademas, nos a participa na diferente ehercicio internacional manera Caribbean Urban Warrior (Merca), Eagle Eye (Saba & Statia) y Liamiuga (St. Kitts & Nevis)".

E Destacamento Marino na Sint Maarten ta consisti di 29 militar, principalmente mariniernan, y ta un unidad di Defensa den Caribe. E destacamento ta dividi den un seccion di Raiding, grupo di boto, staf y personal di asistencia.

ANUNCIO

Minister di Asuntonan General

ELECCION PA MIEMBRONAN DI PARLAMENTO DI ARUBA

Cumpliendo cu articulo 38 inciso 5 di nos Ordenanza Electoral, ministro di Asuntonan General, sra. mr. Evelyna Wever-Croes, ta participa cu:

• Eleccion pa Miembronan di Parlamento di Aruba lo tuma lugar diabierna, dia 6 december 2024, for di **08:00** or pa **19:00** or.

• *E contenido di articulonan 2:43 pa 2:47 di nos Codigo Penal ta stipula lo siguiente:*

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley, ta aplica violencia of ta menasa di aplica violencia pa intencionalmente obstrui un persona di eherce su derecho di vota sin impedimento, ta ricibi un castigo di prizon di maximo cuater aña of un multa di categoria 4.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley, ta aplica soborno cu regalo of promesa pa un persona no eherce su derecho di vota of pa haci esaki na un cierto manera, ta ricibi un castigo di prizon di maximo dos aña of un multa di categoria 4. Cu maximo e mesun castigo ta castiga e votado cu ta acepta soborno pa medio di regalo of promesa.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley, ta comete un acto engañoso, causando cu un voto ta perde su validez of ta diferente for di loke e votado a indica ta ricibi un castigo di prizon di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

Esun cu intencionalmente ta pasa pa un otro persona ora di participa na un eleccion prescribi pa ley, ta ricibi un castigo di prizon di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley intencionalmente ta desbarata un votamento cu a tuma luga of cu ta comete un acto engañoso cu ta afecta e resultado di e votacion, ta ricibi un castigo di prizon di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

AWEMainta ta presenta contestanan di e partidonan politico

DEN preparacion pa eleccion, AWEMainta ta dedica su mes na informa lectornan debidamente tocante e plan y visionnan di partidonan politico.

Den cuadro di e Guia Electoral 2024, AWEMainta algun siman pasa a manda 15 pregunta critico pa tur partido tocante temanan esencial, manera maneho financiero, transparencia, cuido medico, enseñansa y husticia social. Lamentablemente, solamente tres partido, MAS, ACCION 21 y FUTURO, a reacciona.

E siman aki nos ta comparti e contestanan di e partidonan aki, basa riba nan programanan di partido y visionnan. Nan reaccionnan ta ofrece comprondemento valioso den con nan kier atende asuntonan importante, manera combatimento di corupcion, maneho financiero responsabel y progreso social.

Door di considera e contestanan aki cuidadosamente, nos ta spera di yuda nos lectornan haci escogencianan bon informa na momento di eleccion y p'e futuro di Aruba. Ban descubri kico MAS, ACCION 21 y FUTURO tin di ofrece!

Reforma di husticia y responsabilidad

• **MAS -** Ta pone enfasis riba transparencia y bon gobernacion pa combati corupcion y restaura confiansa den instancianan gubernamental. Nan ta propone pa fortalece legislacion contra corupcion y introduci mecanismo di proteccion pa denunciantenan ("klokkenluiders"). Ademas, nan kier control independiente y procesonan digital pa mehora transparencia. MAS Plan di Partido, pagina 5-6.

• **ACCION21 -** Ta busca reformanan den e sistema hudicial pa garantisa mas transparencia y combati corupcion. Nan ta boga pa un ley di "Open Government" pa haci documentonan publico mas lihe accesibel. Tambe nan ta enfoca riba un 'screening' mas estricto di ministernan y mas control democratico den parlamento. ACCION21-PDP, pagina 16-18.

• **FUTURO -** Ta enfatisa restauracion di confiansa den e sistema hudicial di Aruba door di mehora transparencia, husticia y eficiencia. Nan proposicion ta inclui revisa castigonan pa sigura proporcionalidad y husticia y fortalece e capacidad di agencianan anti-corupcion pa combati practicanan inmoral y mantene integridad den sistemanan gubernamental Vision Futuro, p. 25.

Criminalisacion y trafico di droga

• **MAS -** No tin detayenan explicito den nan programa tocante decriminalisacion di droga suave, pero ta subraya e importancia di un maneho social holistico, incluyendo cuido psicologico y pa adiccion, pa atende problemanan social. MAS Plan di Partido, pagina 8.

• **ACCION21-** No ta enfoca explicitamente riba decriminalisacion di droga suave, pero ta propone medidanan pa fortalece estado di derecho, incluyendo miho control na frontera y mas recurso pa autoridadnan hudicial. Nan ta parce di ta enfoca mas riba ley y regulacion pa combati criminalidad organisa. ACCION21-PDP, pagina 34-35.

• **FUTURO -** Ta boga pa un enfoke holistico pa atende e problemanan relaciona cu droga. Nan ta propone campañanan fuerte di conscientisacion publico pa preveni uzo di droga, mehora servicionan di rehabilitacion pa adiccion y ekipa autoridadnan policial cu recursonan avansa pa combati traficacion di droga organisa. Siguridad na frontera tambe lo wordo mehora pa preveni contrabando. Vision Futuro, p. 26-27.

Sector primario y siguridad alimentario

• **MAS -** Kier stimula agricultura sostenibel door di inversionnan den tecnologia berde y legislacion ambiental estricto. Nan ta busca pa reduci dependencia riba cuminda importa door di aumenta produccion local di cuminda, cu tambe ta contribui na diversificacion economico. MAS Plan di Partido, pagina 29.

• **ACCION21 -** Ta subraya e importancia di fortalece iniciativanan di agricultura local, pero no ta duna detayenan extenso den nan programa tocante medidanan specifico pa aumenta produccion di cuminda. Nan enfoke ta mas riba reformanan economico general y sostenibilidad. ACCION21-PDP, pagina 81-82.

• **FUTURO -** Ta sostene inversion den agricultura local pa aumenta siguridad di cuminda y reduci dependencia riba importacion. Nan strategia ta inclui promove practicanan di agricultura sostenibel, provee recursonan na agricultor local y conecta productornan cu scol y comunidadnan pa mehora nutricion y fomenta oportunidadnan economico. Futuro tambe ta destaca e importancia di siguridad di cuminda como un piedra angular di e resiliencia economico di Aruba. Vision Futuro, p. 28-29.

E comparacion aki ta mustra con tur tres partido ta dirigi nan atencion riba asuntonan crucial, cada un cu nan propio enfoke y prioridadnan. Si bo mester di analisis mas detaya of tin mas pregunta, laga mi sa!

LISTA DI PARTIDO

Marisol J. Tromp #1

Aquannette Gunn #2

Gillmar Werleman #3

Armand Kelly #4

Michel Mungra #5

Jamal Mahawat Khan #6

Arthur La Moria #7

AQUANNETTE GUNN, CANDIDATO N.° 2 DI MAS

UN BOS PA UN SOCIEDAD INCLUSIVO Y DIGNO PA TUR

E realidad di e personanan cu limitacion visual na Aruba ta refleha un problema grave di exclusion social y e falta di oportunidad. Situacion manera esun cu e ciudadano cu cierto limitacion (sea visual, auditivo, intelectual of cognitivo) di nos comunidad sa haya, cu ta experencia discriminacion laboral y e ausencia di recurso adecua, ta inaceptabel den un sociedad cu ta aspira pa igualdad y respet pa tur.

Como candidato N.° 2 di MAS (Movimiento Arubiano Soberano), Aquannette Gunn ta denuncia e fayonan pa atende e necesidad di e personanan cu limitacion visual, auditivo, intelectual of cognitivo, perpetuando e discriminacion laboral y lagando hopi den situacion precario. Storia manera di e personanan rechasa n'e agencianan di trabao (uitzendbureau) solamente pa nan edad of un ke otro limitacion, ta refleha un sociedad caminda exclusion parce ta un norma.

Cu un sistema di subsidio insuficiente y recurso minimo p'esunnan cu mas tin mester, ta evidente cu e manehonan actual no ta priorisa inclusion ni e bienestar di e comunidad aki.

<u>**Proposicion di Aquannette Gunn pa un sociedad insclusivo**</u>

1. Igualdad di oportunidad laboral

○ <u>*Incentivo pa contrata persona cu limitacion:*</u> MAS ta propone introduci beneficio fiscal p'e empresanan cu ta contrata persona cu limitacion visual of di otro tipo.

○ <u>*Capacitacion empresarial:*</u> Programa di formacion p'e dunadonan di trabao y personal cu ta promove practica inclusivo n'e luga di trabao.

○ <u>*Acceso na empleo p'e mayornan di 50 aña*</u>: Crea iniciativa pa sigura cu edad no ta un barera pa accede n'e mercado laboral.

2. Fortalecemento di organisacion manera FAVI, FEPO, etc.

○ <u>*Financiamento sostenibel:*</u> Aumento di subsidio p'e fundacionnan manera FAVI of FEPO pa nan por expande nan servicio y programanan di rehabilitacion y educacion.

○ <u>*Sosten na conscientisacion:*</u> Campaña nacional pa sensibilisa e poblacion riba e derecho y e capacidad di e personanan cu limitacion.

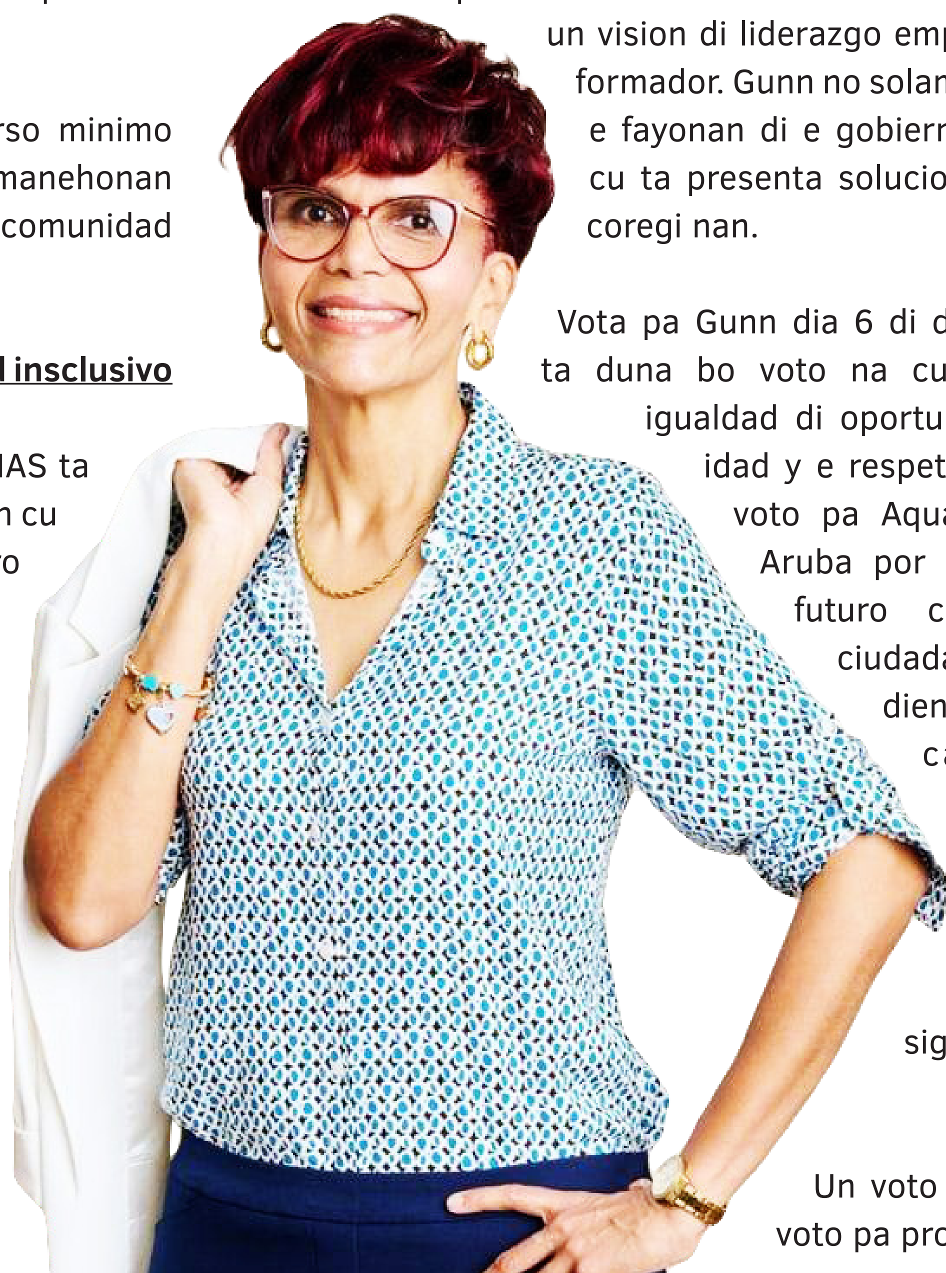
3. Recurso y sosten pa un bida digno

○ <u>*Mehoracion di subsidio*</u>: Aumenta e suma di subsidio p'esunnan cu no por yega na un trabao, sigurando pa por cubri nan necesidadnan basico manera vivienda y alimentacion.

○ <u>*Acceso universal:*</u> Garantisa recurso manera baston blanco strepi cora, aparato di asistencia y tecnologia adapta p'e personanan cu limitacion visual.

Pakico vota pa Aquannette Gunn?

Aquannette Gunn ta compronde cu un sociedad inclusivo ta beneficia nos tur. Su compromiso cu e derechonan di e personanan cu un of otro limitacion, ta refleha un vision di liderazgo empatico y transformador. Gunn no solamente ta critica e fayonan di e gobierno actual, sino cu ta presenta solucion concreto pa coregi nan.

Vota pa Gunn dia 6 di december awo, ta duna bo voto na cu ta lucha pa igualdad di oportunidad, e dignidad y e respet pa tur. Cu un voto pa Aquannette Gunn, Aruba por avansa pa un futuro caminda cada ciudadano, independientemente di su capacidadnan ta balora y cu ta ricibi sosten. Awo t'e ora pa un cambio real y significativo.

Un voto pa MAS ta un voto pa progreso!

STEPHANY SEVINGER

PRIORIDAD

- **Economia husto**
  Mehora poder di compra pa un bida husto
- **Fondo di inversion**
  Dialogo cu Hulanda pa fondo destina na renobacion
- **Renobacion di bario**
  Centro di recreo, naturalesa y deporte
- **Remedi bek na pueblo**
- **Sosten pa nos grandinan**
  Reparatiestoeslag y uitkering pa mucha special
- **Introduci ayudo mensual**
  Toeslag pa huur y creche
- **Promove y stimula comercio**
  Reduci costo di haci negoshi y crea cupo di trabou
- **Cambia procedura pa tereno**
  Elimina condicion inhusto pa por construi vivienda
- **Enseñansa bek como prioridad**
  Calidad pa alumno / studiante y docente
- **Crea perspectiva igual**
  Bek na e Aruba caminda famia y trankilidad ta central

#4 SIGUR CU SI

AVP

Organisacion di Pensionado Publico di Aruba

Cuido medico na Aruba

PROME cu introduccion di AZV na 2001, e sistema di seguro medico na Aruba tabata basa riba diferente schema pa grupo specifico di persona. P'e trahadonan publico (trahadonan di gobierno), tabatin un schema di seguro medico special, generalmente cu tabata keda cubri nan gasto medico y hospital. Esaki tabata pa garantisa cu nan por haya cuido di salud den su totalidad.

P'esnan cu ta den e clasificacion di pober of cu no tin ingreso sostenibel, tabatin ayudo medico dirigi pa nan atravez di Servicio Social of Ministerio di Salud. Esaki tabata limita y regularmente no tabata cubri e gastonan mas grandi, manera operacion complica of cuido di largo termino. Nan tabata mustra hopi dependencia riba un sistema di beneficio di gobierno, cu regularmente tabata enfrenta desafio pa cubri gasto di salud publico.

Di un otro banda, personanan cu tabatin trabou den sector priva of independiente regularmente tabatin cu busca seguro priva, cu tambe tabata un reto p'esnan cu no por paga e prima halto. Esey a haci cu AZV (Algemeen Ziektekostenverzekering) a bira e prome seguro medico unifica cu a keda introduci pa cubri tur habitante di Aruba sin distincion di status, ingreso, of edad y a cambia e sistema segmenta di seguro medico.

Historia di AZV (Algemene Ziektekostenverzekering) di Aruba
AZV, cu ta regla e cuido medico di e pueblo Arubano, a cuminsa opera oficialmente dia 1 di januari 2001. Su origen ta basa riba un idea di introduci un sistema di seguro general pa salud pa tur habitante di Aruba, sin distincion di edad, ingreso of status.
Na aña 1990, gobierno di Aruba a reconoce cu e sistema di salud cu tabata existi e tempo ey no tabata sostenibel ni husto. Antes di AZV, tabatin varios tipo di seguro di salud, pero hopi hende no tabatin un cobertura efectivo, locual tabata pone presion riba e sistema di cuido di salud di e isla.

Preparacion pa introduccion di AZV
Na aña 1990, gobierno di Aruba a traha riba diseño di un sistema unifica di seguro medico. E plan tabata basa riba principio di solidaridad social, caminda tur hende ta contribui segun nan ingreso y tur hende ta haya acceso igual na cuido medico. A forma e fundacion AZV pa implementa y administra e sistema.

Introduccion di AZV (2001)
AZV a bira operativo oficialmente na 2001, cu un cobertura amplio cu ta inclui consulta medico, hospitalisacion, medicamentonan esencial, cuido dental basico y cuido di optica, entre otro. Un di e puntonan mas importante di AZV tabata cu su cobertura ta pa tur habitante di Aruba, inclusivo hende sin ingreso of cu ingreso limita.
Cu introduccion di AZV na 2001, a keda fiha cu tur persona cu no tin un relacion di trabou ta haya e cualificacion di independiente (zelfstandige), cu excepcion di e pensionadonan di SVb. P'e pensionadonadonan di SVb, SVb lo tuma na su encargo e pago di e prima di AZV.

Pa un persona cu ademas di tin pension di SVb, tin un otro entrada manera por ehempel un pensioen di APFA, e persona aki ta wordo cualifica como un "zelfstandige" door di haya un entrada adicional. Consecuentemente e persona aki, cu ta un pensionado, mester paga su prima di AZV completo cu ta encera e "werkgevers- y werknemersaandeel".

Desaroyo despues di introduccion
Den e añanan cu a sigui, AZV a amplia su servicio y a adapta n'e necesidadnan necesario di e pueblo Arubano.
Por menciona entre otro:
• **Inclusion di tratamento specialisa:** Manera →→

dialisis, tratamento contra cancer y cuido psicologico.
• **Servicio den exterior:** P'e caso mas compleho cu no por wordo trata na Aruba, AZV ta cuadra cu e pashent y su famia pa busca tratamento den exterior.
Pero e desaroyo aki tambe a bin cu desafio, manera aumento continuo di gasto medico, prolongacion di lista di espera pa tratamento, specialista y presion riba e sistemanan di cuido local.

Problemanan actual y futuro di AZV
Awendia, AZV ta enfrenta varios reto:
1. **Aumento di gasto:** Nos poblacion cu ta embeheciendo den un forma acelera, causando e uzo creciente di tratamento costoso.
2. **Capacidad di hospital:** Nos tin un hospital cu ta draai riba un ocupacion maximo cu ta pone extra presion riba e sistema di cuido.
3. **Necesidad di reforma:** Mester reforma e structura financiero pa mantene e sistema sostenibel den futuro.

For di hopi sector ta tende e gritonan cu mester cambia e sistema curativo pa uno cu ta preventivo tambe. Nos tin e impresion cu Gobierno y AZV ta reconoce e necesidad aki, pero te ainda nos ta warda riba e cambio cu mester haci den e ley di AZV pa pone enfoke riba prevencion di enfermedadnan, reforsa salud publica y prome cuido di calidad sin incrementa mas gasto di operacion.

AZV awe na 2024
En realidad, nos tin un problema di cuido cu ta toca henter e comunidad.
-Nos tin un scarsedad di dokter di cas y tambe di specialista. Esey ta haci cu e cantidad di pashent cu cada dokter di cas tin ta demasiado. Consecuencia di esaki ta cu e pashent a bira un number y e afecto humano a bay perdi.

- E scarsedad di specialista ta haci cu e lista di espera ta demasiado largo, vooral pa nos grandinan.

- Pa nos grandinan ta hopi importante pa nan haya e ayudo n'e momento cu mas nan tin mester di dje. E ayudo aki no por depende di e ora of momento cu e persona of instancia encarga ta haya ta bon.

Cuido di nos grandinan no por depende di nan entrada, pasobra esey lo t'e inhusticia di mas grandi cu un comunidad por haci cu su adultonan mayor.Ta hopi importante pa nos comunidad realmente respeta e derechonan di nos grandinan, duna nan respet, proteccion, cuido y participacion.

Despues di un combersacion

Trump y e presidente Mexicano ta diferencia riba maneho di frontera y migracion

PRESIDENTE Electo Donald Trump y presidente Mexicano Claudia Sheinbaum a comparti narativanan contradictorio riba nan reciente combersacion riba migracion y maneho di frontera. Trump a elogi'e como un victoria pa su agenda di inmigracion, afirmando cu Mexico a acorda pa stop e migracion pa Merca. Sheinbaum, sinembargo, a enfatisa cu Mexico ya ta aborda problemanan di migracion y ta keda comprometi cu cooperacion sin cera su fronteranan.

E discusion a tuma luga algun dia despues cu Trump a menasa di impone tarifanan halto riba Canada y Mexico pa combati inmigracion ilegal y narcotrafico. Sheinbaum a desestima menasanan di tarifa rapidamente, avisando di medidanan represivo y afirmando: *"Aki no tin subordinacion."* A pesar di esaki, e tarifanan no a wordo discuti durante e yamada, Sheinbaum a aclara.

Trump a anuncia riba rednan social cu Mexico a acorda medidanan "efectivamente cerando nos Frontera Sur. Sheinbaum a contesta afirmando cu el a splica e strategia migratorio existente na Mexico, cu ta priorisa derechonan humano y ta yuda migrante prome cu nan yega e frontera Mericano. *"E posicion di Mexico no ta pa cera frontera sino pa pone brug entre gobiernonan y pueblo"*, el a skirbi.

Aunke Trump a describi nan intercambio como un *"combersacion maraviyoso"*, e mercadonan a reacciona na su sugerencianan di posibel cambionan den politica fronteriso. Trump tambe a propone un campaña di publicidad nacional cu ta enfatisa e peligernan di fentanilo, un droga cu el a yama un crisis destructivo.

Sheinbaum a señala cu nan a discuti fortalecemento di cooperacion den siguridad y e esfuersonan continuo di Mexico pa combati e uzo di fentanilo. Migracion n'e frontera entre Merca y Mexico a baha cu 40% desde december ultimo, den gran parti pa motibo di aumento di vigilancia Mexicano, incluyendo puesto di control y monitor di patio di trein. Expertonan ta atribui e caida aki n'e esfuersonan intensifica di Mexico pa disuadi e migrantenan di bay nort.

Mientras cu no a anuncia plannan di tarifa concreto, e menasanan ripiti di Trump pa impone un tarifa di 25% riba importacion Canades y Mexicano, hunto cu un tarifa di 10% riba productonan Chines vincula n'e produccion di fentanilo, ta keda un punto di discordia. E criticonan ta adverti cu e medidanan aki por aumenta prijs pa consumidornan Mericano y pone e acuerdo entre Merca, Mexico y Canada (USMCA) di 2020 na peliger.

Cu Mexico ta exportando producto na balor di 378.900 miyon dollar pa Merca te cu september, loke ta na peliger den un guera comercial ta keda halto. Mientras Trump ta preparando pa su presidencia, ta probabel cu su menasanan di tarifa y su politicanan di inmigracion lo keda temanan hopi discuti.

Barco Chines acusa di sabotahe

Anker a lastra 160 km y daña kabelnan di data importante

UN barco di carga Chines, Yi Peng 3, ta wordo sospecha di a causa daño intencional na dos kabel crucial di fibra optico den Lama Baltico door di lastra su anker 160 kilometer riba fondo di lama. Investigadonan ta investigando si e accion, cu a tuma luga entre 17 y 18 di november den awanan Sueco, a wordo dirigi pa servicionan di inteligencia Ruso, segun The Wall Street Journal.

E barco, carga cu fertilisante Ruso, a sali dia 15 di november for di Ust-Luga na Rusia y tabata na caminda pa Egipto. Durante e biahe, supuestamente el a daña intencionalmente e kabel di fibra optico C-Lion1, e unico conexion directo entre Europa Central y Finlandia. Rond di 3:00 AM dia 18 di november, un di dos kabel entre Alemania y Finlandia a wordo corta, supuestamente.

Investigadonan ta declara cu ta improbabel cu e capitan no a ripara cu e anker tabata lastrando riba fondo di lama, locual a reduci e velocidad di e barco considerablemente. *"Niun hende ta kere cu e kabelnan aki a kibra accidentalmente,"* e minister di Defensa Aleman, Boris Pistorius, a bisa. El a yama e daño, muy probablemente, un acto di sabotahe.

Deteni den awa internacional

Marina Danes a obliga e Yi Peng 3 pa para den e estrecho di Kattegat, entre Suecia y Dinamarca. Desde e tempo ey, e barco ta wordo vigila den awa internacional pa barconan di OTAN. Como cu ley internacional no ta permiti pa escolta e barco pa un haf di OTAN, autoridadnan Sueco y Aleman ta negociando cu e doño Chines, Ningbo Yinpeng Shipping, pa haya acceso n'e barco y interoga e tripulacion.

Aunke funcionarionan Occidental no ta kere cu China ta directamente envolvi, nan ta sospecha cu servicionan di inteligencia Ruso ta tras di e sabotahe. Kremlin a nenga e acusacionnan y ta yama nan "sin base y absurdo."

Reaccionnan internacional

E incidente a conduci na yamadanan pa mas medida di siguridad den Lama Baltico. Donald Tusk, e prome minister Polaco, a boga pa establece un servicio di polis maritimo internacional den colaboracion cu paisnan Baltico y Nordico.

Cu e daño na infrastructura di comunicacion vital y e sospecho di sabotahe door di actornan stranhero, e incidente ta destaca e necesidad pa colaboracion y supervision reforsa riba e rutanan maritimo den e region.

Pa motibo di payasadanan ofensivo

Livestreamer Mericano ta enfrenta prizon na Sur Korea

UN livestreamer Mericano controversial, Ramsey Khalid Ismael, miho conoci como "Johnny Somali," ta enfrentando te cu cinco aña di prizon na Sur Korea pa comportacion ofensivo. Su caso ta destaca e problema creciente di *"influencernan fastioso"* cu ta provoca indignacion pa fama online.

Ismael, di 24 aña, a wordo acusa di causa un conmocion publico na un tienda di conveniencia, fiscalnan di Seoul a confirma. Un prohibicion di biahe ta impidi'e di sali for di Sur Korea mientras investigacionnan ta continua. Conoci pa su stuntnan provocativo y ofensivo, el a wordo prohibi pa varios plataforma di media social pa acoso di localnan den henter Asia den busca di 'views'.

Cu un cantidad modesto di siguido riba Instagram, TikTok y Rumble, Ismael a busca controversia repetidamente. Mas tempran e luna aki, el a emiti un disculpa online despues di wordo acusa di profana un monumento Sur Koreano cu ta honra hende muhenan someti na sclavitud sexual durante Segunda Guera Mundial. E acto a provoca indignacion y menasanan generalisa contra dje. JTBC, afiliado di CNN, a transmiti grabacion di Ismael mientras e tabata haya scop di localnan rabia y polis di Seoul a raporta un incidente luna

pasa unda un otro persona a golpi'e.

E reaccion negativo na Sur Korea ta refleha frustracion regional cu influencernan stranhero cu ta explota culturanan local pa fama. Na Hapon, problemanan similar a surgi, incluyendo turistanan cu ta evadi pagonan di trein, ta profana santuarionan y ta participa den comportacion perturbador den espacionan publico.

E payasadanan di Ismael na Hapon tabata igualmente controversial. Aña pasa, el a wordo aresta na Osaka pa invadi un sitio di construccion. El a indigna tambe hopi hende door di haci bofon di biaheronan tocante e bombardeonan atomico di Hiroshima y Nagasaki.

Expertonan ta mira e accionnan di Ismael como parti di un tendencia mas amplio di comportacion di busca atencion riba media social. John Lie, un profesor di sociologia na UC Berkeley, a señala cu e accionnan di Ismael ta destaca e riesgonan di ignora fronteranan cultural den un mundo hiperconecta.
"E ta un buskeda pa celebridad sin substancia," Lie a bisa, etiketando e payasadanan di Ismael como un ehempel "comun y coriente" di provocacion den e era digital di awendia.

Mientras cu Sur Korea ta continua su investigacion, e caso ta subraya e consecuencianan di uza comportacion ofensivo como un caminda cortico pa fama online y e reaccion negativo creciente contra influencernan cu ta falta respet na custumber y leynan local.

Operacion anti-droga masal ta confisca 1,400 ton metrico di narcotico

Incluyendo un 'narco sub' destina pa Australia

DEN un operacion internacional di droga na gran escala lidera pa Colombia, autoridadnan a intercepta seis "narco sub" cu tabata transporta cocaina, como parti di un confiscacion cu a totalisa mas di 1,400 ton metrico di substancianan ilegal. E operacion, conduci entre 1 di october y 14 di november, a envolvi colaboracion cu 62 pais, segun Vice Adm. Colombiano Orlando Enrique Grisales.

Entre e droganan confisca tabatin 225 ton metrico di cocaina, cu cinco ton haya abordo di un embarcacion semi-sumergibel na caminda pa Australia. E "narco sub," captura den awanan di Pacifico, tabata carga suficiente combustibel pa completa e biahe y ta marca e di tres embarcacion di e tipo aki intercepta riba e ruta di traficacion aki.

"E prome a wordo descubri den awanan Colombiano. Mapanan haya abordo a revela e ruta, permitiendo colaboracion cu autoridadnan Australiano," Grisales a bisa durante un conferencia di prensa. Polis Australiano, mientras a nenga di comenta, anteriormente a adverti tocante e interes creciente di cartelnan internacional den e pais debi n'e demanda halto di cocaina y algun di e prijsnan di caya mas halto na mundo.

E intercepcion aki ta destaca e evolucion continuo di tecnicanan di contrabando di droga. "Narco sub," implementa pa prome biaha na final di añanan 1990 pa cartelnan Colombiano pa evita autoridadnan Mericano den Caribe, ta keda un herment faborito pa transporta contrabanda.

E 225 ton di cocaina confisca ta un cifra notable, mirando cu e produccion global di e droga a yega un record di 2,700 ton metrico na 2022, segun Oficina di Nacionnan Uni contra Droga y Crimen.

E operacion mas amplio tambe a confisca cantidadnan substancial di marihuana, reflehando e escala grandi di e esfuerso. Autoridadnan ta atribui e exito na cooperacion multinacional y compartición di inteligencia, subrayando e alcance global di cartelnan di droga y e importancia di respuestanan coordina.

Mientras cu cartelnan di droga ta dirigi nan mes cada bes mas riba Australia, e confiscacion aki ta representa un golpi significante na nan operacionnan. Sinembargo, expertonan ta adverti cu e tipo di redada di alto perfil aki ta solamente rasca e superficie di e red di traficacion di droga mas amplio, cu cantidadnan masivo di substancianan ilegal ainda fluyendo door di cadenanan di suministro global.

P'awo, e operacion ta demostra e efectividad di colaboracion internacional den combati traficacion di droga y e reto persistente presenta p'e strategianan innovativo di contrabando di cartelnan.

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Iga Swiatek ta acepta suspension di un luna pa violacion di doping

E cinco biaha campeon di Grand Slam, Iga Swiatek, a acepta un suspension di un luna despues di a test positivo pa trimetazidine (TMZ), un medicamento pa curason prohibi. E Agencia Internacional di Integridad di Tennis (ITIA) a anuncia cu e resultado positivo probablemente a wordo causa pa melatonina contamina, un ayudo pa drumi cu Swiatek tabata uzando pa 'jet lag'.

E strea Polaco di 23 aña a faya un test fuera di competencia na augustus, pero a wordo haya cu culpa of negligencia minimo. Swiatek a splica cu e incidente tabata sin intencion, agregando.

"E experiencia aki, e mas dificil den mi bida, a siña mi hopi." El a describi su turbulencia emocional den un publicacion riba media social, enfatisando e incertidumbre cu el a enfrenta tocante su carera y futuro den tennis.

Suspension y consecuencia

E suspension di Swiatek a cuminsa dia 22 di september y a dura te cu 4 di october, causando cu el a perde tres torneo durante e 'swing' despues di US Open na Asia. ITIA a dictamina cu e ocho dianan restante di su suspension lo wordo sirbi durante e temporada actual fuera di temporada, lagando e cla pa competi cuminsando 4 di december.

E caso di doping tambe a costa e $158,944 di premio di su aparicion den semifinal na Cincinnati Open na augustus, directamente despues di e test positivo.

Sosten di e comunidad di tennis

E Asociacion di Tennis Femenino (WTA) a expresa sosten pa Swiatek, elogiando su compromiso na deporte limpi mientras a enfatisa e retonan cu atletanan ta enfrenta cu suplemento y medicamentonan. *"E incidente desafortuna aki ta destaca e importancia di atletanan verificando e siguridad y cumplimento di tur producto cu nan ta uza,"* WTA a declara.

Swiatek a mantene un record fuerte di 'fair play' durante henter su carera. El a expresa shock riba e resultado di e test, declarando cu nunca el a tende di TMZ y a uza melatonina pa añanan pa maneha e stress y 'jet lag' asocia cu su schedule di biahe riguroso.

Implicacion mas amplio

E incidente ta sigui un controversia di doping di alto perfil recien cu a envolvi Jannik Sinner, kende a wordo libera di uzo di steroid djis prome cu a gana US Open. Mientras cu e caso di Swiatek ta destaca e responsabilidad estricto cu atletanan ta enfrenta bou di e Codigo Mundial Anti-Doping, CEO di ITIA, Karen Moorhouse, a señala cu esaki tabata un instancia inusual di contaminacion.

Swiatek, actualmente clasifica No. 2 na mundo, ta keda enfoca riba futuro. *"Mi por cuminsa mi temporada nobo cu un 'clean slate',"* el a bisa. Cu su suspension tras di dje, e ta cla pa regresa na training y competencia.

Den escandalo di fraude

Shohei Ohtani ta pidi devolucion di carchinan di baseball confisca

E strea di Los Angeles Dodgers, Shohei Ohtani, ta buscando e devolucion di $325,000 den balor di carchinan di baseball cu a wordo cumpra fraudulentamente pa su ex-interprete, Ippei Mizuhara. E peticion, entrega na un hues federal na California, ta bin despues cu Mizuhara a declara su mes culpabel di a estafa Ohtani di casi $17 miyon mas tempran e aña aki.

Ohtani ta alega cu Mizuhara a uza su placa pa cumpra e carchinan entre januari y maart 2024, cu e intencion di rebende nan. Ademas, Ohtani a pidi p'e devolucion di carchinan di baseball coleccionabel firma personalmente p'e cu a wordo confisca for di Mizuhara durante su aresto.

Un relacion di confiansa a bira malo
Mizuhara, kende a sirbi como interprete y gerente financiero di Ohtani desde cu e strea di baseball a muda pa Merca na 2018, a admiti di a horta miyones pa cubri su debenan masivo di apuesta deportivo. Fiscalnan a revela cu entre december 2021 y januari 2024, Mizuhara a haci un promedio di 25 apuesta pa dia cu un apuesta promedio di $12,800, resultando den perdidanan total di $40.7 miyon.

Uzando su acceso n'e cuentanan di Ohtani, Mizuhara a desvia casi $17 miyon pa paga e debenan aki. Dodgers a kita Mizuhara for di trabou mas tempran e aña aki y awor e ta enfrenta te cu 33 aña di prizon, cu sentencia programa pa januari.

Ohtani, kende a nenga cualkier conocemento di e robo of envolvimento den wega di placa, a coopera completamente cu investigadonan y a enfatisa cu nunca el a participa den actividadnan di apuesta.

Un temporada historico den medio di confusion
A pesar di e escandalo fuera di veld, Ohtani tabatin un temporada 2024 estelar. Como e 'designated hitter' di Dodgers, el a bira e prome hungado di MLB pa bati 50 'home run' y horta 50 base den un solo temporada. El a tambe yuda lidera Dodgers na un victoria di Serie Mundial riba New York Yankees y a gana su di tres premio unanime di MVP.

Recuperando di un operacion di 'elbow' cu a termina su tareanan di 'picheo' cu e Angels, Ohtani ta spera di regresa n'e monticulo e siguiente temporada. Su esfuersonan legal pa recupera e carchinan di baseball confisca ta agrega un otro capa na un aña yen di retonan personal y profesional.

P'awo, Ohtani ta keda enfoca riba limpia su nomber y recupera e activonan malversa pa un persona cu un tempo e tabata confia.

Despues di 134 tiro

Bryson DeChambeau ta hinca hole-in-one over su cas

E actual campeon di US Open, Bryson DeChambeau, a agrega un logro unico na su lista di hazañanan di golf: hincando un hole-in-one over di su cas. E hungado di golf di LIV a completa e reto despues di 16 dia, uzando un 'wedge' pa haci e tiro riba su intento number 134.

E reto creativo a cuminsa mas tempran e luna aki mientras DeChambeau a propone pa logra un hole-in-one door di bati un bala di golfover di su cas y riba un 'putting green' den su patio. Fiel na su naturalesa meticuloso, e cantidad di intentonan diario a aumenta cu cada dia cu a pasa - un riba Dia 1, dos riba Dia 2 y asina sucesivamente.

DeChambeau finalmente a logra exito riba e di 16 dia, hincando e tiro riba su di 14 intento di e dia. Supera cu incredulidad y emocion, el a celebra dramaticamente, exclamando, *"Mi no por kere cu mi a haci esey, finalmente! Bo ta haci wega cu mi?!"* prome cu cay riba suela den cansancio y alegria.

E biahe no tabata sin su momentonan casi perfecto. De hecho, DeChambeau casi a completa e reto riba su prome intento, pero su persistencia a agrega n'e espectaculo. Conoci pa su talento como un *"Rey di Contenido,"* DeChambeau a parce di disfruta di e drama di un esfuerso prolonga, creando hopi 'buzz' na caminda.

A pesar di su reputacion pa precision, DeChambeau tin solamente un hole-in-one durante su carera profesional - riba e di 16 buraco na Masters di 2019. E hazaña aki den su patio, aunke no convencional, ta destaca e creatividad y diverticion cu e hungado di golf ta trece n'e wega.

E logro di DeChambeau a cautiva fanaticonan online, mustrando no solamente su habilidad, pero tambe su capacidad pa converti incluso un reto personal den contenido atractivo pa su audiencia. Cu e meta peculiar aki logra, e strea di golf ta sigui demostra cu e ta mesun innovativo fuera di e cancha manera e ta riba dje.

MEDIO AMBIENTE

Cubri Greenland den un mantel reflectante:

Un solucion innovado pa frenta dirtimento di ijs

CAMBIO climatico a provoca un dirtimento di ijs acelera n'e gletsjernan di Artico, incluyendo Greenland, loke ta representa un menasa serio p'e aumento di e nivel di lama y e ecosistemanan global. Contra e crisis aki, e cientificonan a explora idea innovado, manera cubri Greenland cu un mantel reflectante pa reduci e dirtimento di glaciar y mitiga e efectonan di keintamento global.

Idea di mantel reflectante

Na 2009, Ken Caldeira, climatologo di e Instituto Carnegie di Ciencia, a propone un solucion radical basa den e geoingenieria solar. Su proposicion a consisti den refleha e luz solar den e areanan clave di Artico, specialmente na Greenland, mediante un material reflectante. E idea tabata door di desvia e rayonan di solo, lo por reduci e keintamento di e superficie y como consecuencia, frena e dirtimento di e gletsjernan. E idea aki ta cuadra dentro di e esfuerso pa explora solucion tecnologico pa combati e cambio climatico mientras cu ta traha pa reduci e emisionnan di gas di greenhouse effect.

Experimento na Greenland

E teoria di Caldeira a wordo poni den practica den e programa di television *"Way to save the planet"*, transmiti na Discovery na 2009. Den e episodio aki, un ekipo lidera p'e glaciologo Jason Box, realisa un experimento uzando mantel di polipropileno blanco reflectnte pa cubri e gletsjernan na Greenland. E mantelnan aki, diseña specificamente pa refleha e luz di solo, ta actua como un barera protector cu ta disminui e transferencia di calor n'e capanan di ijs. E obhetivo tabata pa determina si e tecnica aki por evita e dirtimento glaciar.

E experimento inicial a mustra resultado prometedor, destacando cu e mantelnan por ta un herment efectivo pa proteha e gletsjernan specifico. Sinembargo, e solucion aki tin limitacion, ya cu e no ta factibel pa cubri extension grandi di ijs debi n'e costonan y e logistica cu lo implica.

Un strategia complementario

Aunke envolve e gletsjernan den mantel reflectante, no ta un solucion definitivo n'e cambio climatico, e ta representa un paso creativo p'e mitigacion di su efectonan. E enfoke aki ta subraya e importancia di combina strategia innovador cu esfuerso global pa reduci e emisionnan di carbon y adopta practica sostenibel. E solucion n'e cambio climatico lo rekeri tanto avance cientifico como un compromiso colectivo pa proteha nos planeta.

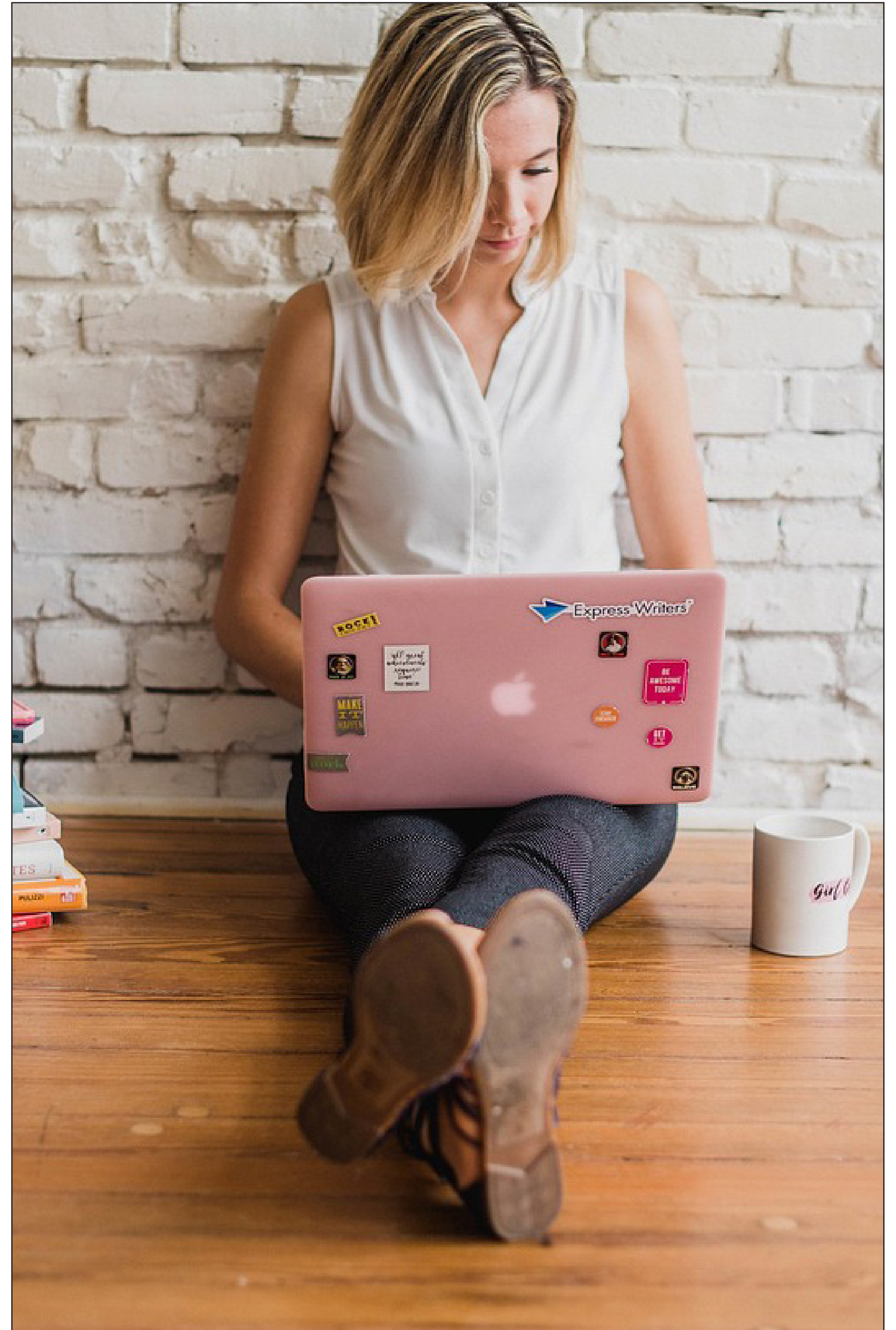
Celebrando e impacto di e bosnan digital

Awe ta Dia di Influencer

DIA 30 di november ta celebra e Dia di Influencer, un fecha pa reconoce e impacto cu e figuranan aki tin den e sociedad actual. E influencernan a transforma e mundo di comunicacion y mercadeo, convirtiendo den e lidernan di opinion y referente pa miyones di persona riba e plataformanan digital. Su alcance ta cubri diferente area, for di moda y beyesa te na educacion, tecnologia y conscientisacion social.

E influencia di e creadornan aki di contenido no ta midi solamente p'e cantidad di siguido sino p'e capacidad di conecta cu su audiencia di manera autentico y significativo. Den un ambiente satura di informacion, e influencernan ta destaca pa su habilidad pa construi comunidad basa riba interes comparti y balor comun. Mas leu di promove producto of servicio, hopi di nan ta uza su alcance pa atende cu tema importante manera medioambiente, igualdad di genero, salud mental y bienestar.
E crecemento di e rednan social a duna espacio na un diversidad di bos. E macroinfluencernan, cu miyones di siguido, tin un impacto masivo den e tendencianan global, mientras cu e microinfluencernan, specialisa den nichenan concreto, ta destaca pa su relacion cercano y di confiansa cu su siguidonan. Ambos tipo ta hunga un papel esencial den e difiusion di idea y den e creacion di contenido relevante p'e audiencianan specifico.

Dia di Influencer tambe ta invita na reflexiona riba e responsabilidad cu e labor aki ta hiba. Autenticidad, transparencia y e etica ta balor fundamental pa mantene e credibilidad

den un ambiente digital cu tin biaha por ta cuestiona p'e falta di regulacion. Promove practica responsabel y fomenta un contenido cu ta genera un impacto positivo ta obhetivo clave pa sostenibilidad di e profesion aki.

Riba e fecha aki, nos ta celebra no solamente esunnan cu ta crea tendencia y entretenimento, sino tambe esunnan cu ta uza nan plataforma pa genera conscientisacion y cambio significativo den sociedad. E influencernan no solamente ta comunica, sino tambe ta inspira, educa y conecta e personanan na nivel global.

Feliz Dia di Influencer na tur e creadornan kende cu nan pasion y dedicacion ta ilumina e mundo digital y mas leu. E dia aki ta un reconocemento na su esfuerso pa construi brug entre marca, causa y comunidad den un mundo cada biaha mas intercontecta.

Yobida tin su peliger pa salud publico

TUR aña di nobo for di luna di juni pa december nos conoce como lunanan di yobida. P'algun esaki ta un bendicion, pa salud publico esaki por ta un peliger.

Yobida ta nifica bida y cu bida tambe e posibilidad pa sangura broei y ocasiona brote di malesanan transmiti pa sangura manera Dengue, Chikungunya y Zika. Pa evita cu Aruba por enfrenta brote di un di e malesanan transmiti pa sangura manera a sosode den pasado, ta importante pa comunidad completo pone atencion. Sangura mester awa pa por pone su webonan.
Si cada persona percura pa rond di su cas no tin awa para despues di cada yobida, hunto nos por mantene e cantidad di sanguranan rond di nos isla abou y asina tambe reduci e cantidad di sanguranan cu por transmiti malesa.

Con nos por haci esaki?
• Tira afo of warda tur obheto cu por retene awa innecesariamente paden y rond di cas, scol y trabou. Por ehempel scoter bou mata, tire, co'i hunga pafo, vaas cu mata of flor y mas.
• Tapa tur awa para cu tin proposito manera e.o, pa muha mata of duna bestia tur dia. Por ehempel hemchi bou erco of bari cu awa di yobida y mas. Ta extra alerta riba awa para cu proposito di bida pa mata of mascota por ehempel vaas cu mata of flor, baki awa di bestia, vijver cu mata di lili y mas.

Di dos (2) paso ta proteha bo mes pa bo no haya un malesa transmiti pa sangura door di:
• Bisti paña cu manga y pia largo durante oranan di atardi pa anochi.
• Uza repelente contra sangura riba cuero cu no ta cubri cu paña.
• Den espacio pafo di cas, cende un mecha of uza bela contra sangura.
• Cera porta y bentana di cas prome cu bira scur of uza screen.
• Evita di bishita areanan unda bo sa cu tin hopi sangura.
• Spuit paden di cas, camber, oficina y areanan cu bo ta frecuenta regularmente cu producto pa mata sangura.

Di tres (3) paso ta proteha otronan rond di bo ora cu bo tin un malesa transmiti pa sangura, esaki bo ta haci door di evita pa bo wordo pica pa sangura.

E sintomanan di malesanan transmiti pa sangura ta entre otro:
• Keintura.
• Dolor di cabes.
• Biramento di stoma y sacamento.
• Dolor di weso, joints y musculo.
• Dolor di wowo.
• Rash riba curpa.
Si bo ta presenta e sintomanan aki, consulta bo dokter di cas.

Si bo persona ta sinti hopi molester di sangura, GKMB ta conseha pa haci un bon inspeccion rond di cas y elimina tur awa para. Si despues di haci inspeccion ainda e molester ta continua, por yama GKMB na 5855533 pa informa.

RECAP WEEK 48 [PG. 36]
TRENDING [PG.41]
SPORTS [PG. 45]

AWEMainta.NL

WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM

ZATERDAG, 30 NOVEMBER 2024

DE IMPACT VAN DE CONSUMENTEN-PRIJSINDEX VAN OKTOBER 2024 OP DE INWONERS VAN ARUBA

De Impact van de Consumentenprijsindex van Oktober 2024 op de Inwoners van Aruba

VOLGENS het meest recente rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek van Aruba (CBS), daalde de Consumentenprijsindex (CPI) in oktober 2024 met 0,4% ten opzichte van september. Dit rapport belicht de trends in prijsveranderingen en hun effect op de bevolking, met bijzondere aandacht voor inflatie en de kosten van levensonderhoud.

Hoofdpunten van de CPI

In oktober 2024 bedroeg de CPI 109,19, wat een daling van 0,4% betekent vergeleken met september. Jaar-op-jaar stegen de consumentenprijzen echter met 1%, wat een vertraging toont in de inflatie ten opzichte van dezelfde periode in 2023 (1,7%). Het gemiddelde inflatieniveau over een periode van 24 maanden bleef 2%.

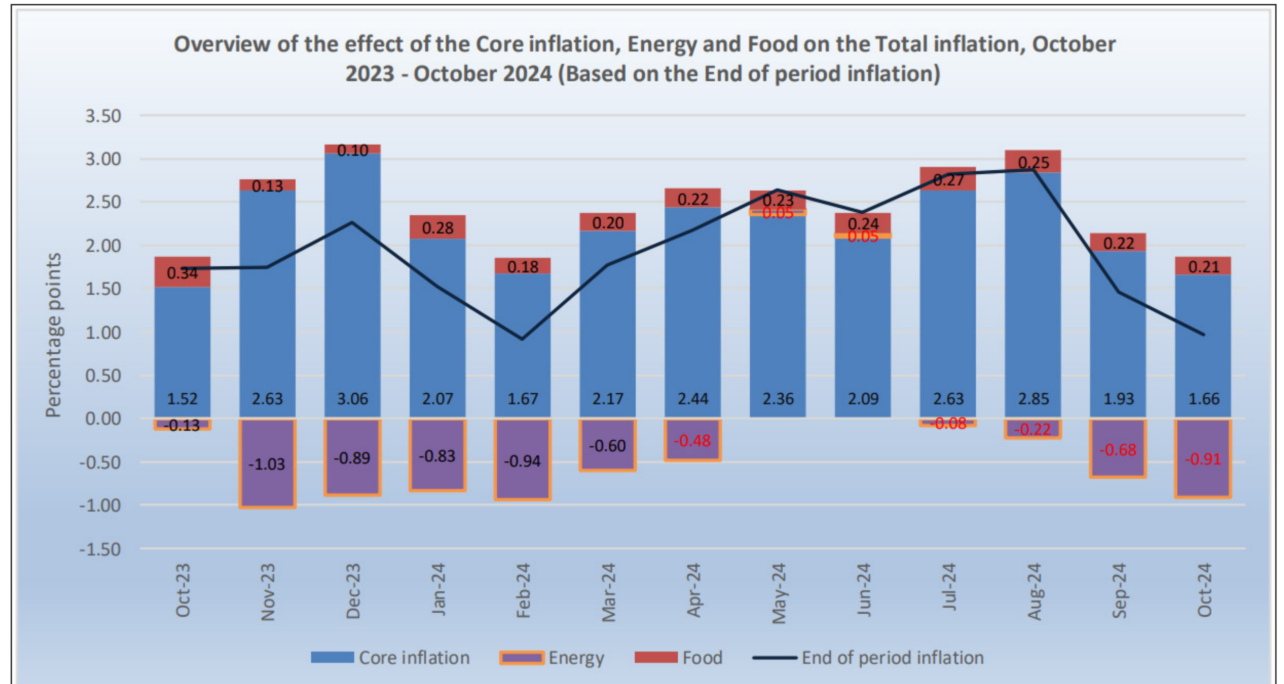
Prijsveranderingen per sector

Belangrijke sectoren zoals transport en huisvesting droegen bij aan de daling van de CPI. De transportsector kende een prijsdaling van 2,4%, vooral door lagere kosten voor persoonlijke vervoersmiddelen (-3,8%). Voor huisvesting daalde de index met 0,3%, voornamelijk door lagere prijzen voor onderhoud en reparaties van woningen (-1,5%).

Aan de andere kant stegen prijzen in de sector kleding en schoeisel met 2,2%, voornamelijk door een toename van 2,9% in kledingprijzen.

Subsistieniveau

Het subsistieniveau, dat de minimale maandelijkse inkomsten weerspiegelt die nodig zijn om in basisbehoeften te voorzien, daalde licht in oktober 2024. Voor een huishouden met twee volwassenen en twee kinderen bedroeg het subsistieniveau 5.520 florin, een daling van 6 florin ten opzichte van september. Voor een alleenstaande volwassene bedroeg het subsistieniveau 2.629 florin.

Vergeleken met oktober 2023 is het subsistieniveau echter met 88 florin gestegen, voornamelijk door hogere kosten in de categorieën voeding en kleding. Dit kan betekenen dat gezinnen op de lange termijn meer financiële druk ervaren, ondanks maandelijkse fluctuaties.

Energieprijzen

De energie-index daalde met 3,1% vergeleken met het voorgaande jaar. Gas- en dieselprijzen vertoonden aanzienlijke dalingen van respectievelijk 15,5% en 22,8%, terwijl elektriciteits- en waterprijzen stabiel bleven. Deze dalingen droegen bij aan een vermindering van de transportkosten en de totale CPI.

Wat betekent dit voor de inwoners van Aruba?

De dalende maandelijkse inflatie in oktober kan een tijdelijke verlichting bieden voor huishoudens, vooral vanwege lagere transportkosten en stabiele energietarieven. Toch blijven de algemene kosten van levensonderhoud op jaarbasis stijgen, wat op lange termijn een uitdaging blijft voor veel gezinnen.

Voor alleenstaanden blijft het inkomensdeficit significant (643 florin in oktober 2024), wat wijst op een blijvende kloof tussen minimale inkomsten en de kosten om in basisbehoeften te voorzien. Voor beleidsmakers kan dit aanleiding geven om te kijken naar gerichte ondersteuning voor kwetsbare groepen, zoals huishoudens met een laag inkomen en alleenstaanden.

De fluctuerende CPI en de stijgende levensonderhoudskosten benadrukken de noodzaak voor voortdurende monitoring en beleidsmaatregelen om de economische druk op de inwoners van Aruba te verlichten. Het rapport van het CBS biedt waardevolle inzichten die kunnen helpen bij het formuleren van strategieën om de financiële stabiliteit van huishoudens te waarborgen.

Bronvermelding: *Centraal Bureau voor de Statistiek Aruba, Persbericht Consumentenprijsindex Oktober 2024.*

Gevolgen voor het Koninkrijk

Nederland Blijft Verzoeken uit Aruba en Curaçao voor TBS-overname Weigeren

DE Nederlandse regering heeft sinds 2022 geen enkel verzoek gehonoreerd om de tenuitvoerlegging van een TBS-maatregel van Aruba en Curaçao in Nederland te laten plaatsvinden. Deze situatie roept niet alleen juridische vragen op, maar werpt ook bezorgdheid op over de samenwerking binnen het Koninkrijk en de impact hiervan op de Caribische delen van Nederland. Vanuit Aruba benadrukt men dat dit beleid grote uitdagingen creëert.

Forensische Capaciteit in de Cariben

Aruba en Curaçao beschikken niet over gespecialiseerde forensische klinieken die voldoen aan de eisen voor de uitvoering van TBS-maatregelen. Hoewel de wetgeving op de eilanden dit toestaat, ontbreekt het aan infrastructuur en expertise om aan de complexe behandelingsbehoeften van deze doelgroep te voldoen. Dit leidt vaak tot alternatieven binnen gevangenissen en psychiatrische instellingen die niet toereikend zijn, wat het risico op onvoldoende rehabilitatie en recidive vergroot.

Deze uitdaging komt duidelijk naar voren in zaken zoals die van Jamel L., waarin Curaçao Nederland verzocht de TBS-uitvoering over te nemen. Nederland wees dit verzoek af, wat de beperkingen van het lokale systeem benadrukte (Incidentonderzoek-dodel…)(Incidentonderzoek-dodel…)

Juridische Grondslag en Koninkrijksrelaties

Volgens artikel 40 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden is het mogelijk om vonnissen, zoals TBS-maatregelen, door een ander land binnen het Koninkrijk te laten uitvoeren. Nederland wijst dergelijke verzoeken echter vaak af met het argument dat rehabilitatie effectiever is in het land waar de veroordeelde sociale binding heeft. Dit argument houdt in de praktijk geen stand, gezien de gebrekkige voorzieningen in de Cariben.

Vanuit Aruba wordt het Nederlandse beleid ervaren als een schending van het beginsel van samenwerking binnen het Koninkrijk. Het beleid legt een onevenredige druk op de beperkte middelen van kleine eilanden zoals Aruba, waardoor adequate zorg en re-integratie onmogelijk worden(Incidentonderzoek-dodel…)

De Casus Jamel L.

De zaak van Jamel L. is een schrijnend voorbeeld van de gevolgen van het Nederlandse beleid. In 2018 vroeg Curaçao Nederland om de TBS-maatregel van Jamel L. over te nemen vanwege het gebrek aan geschikte behandelmogelijkheden. Nederland wees dit verzoek af. Jamel L. kreeg geen adequate behandeling op Curaçao en kwam later naar Nederland, waar zijn criminele gedrag escaleerde. Dit leidde uiteindelijk tot een tragisch dodelijk steekincident in Den Haag in 2023 (Incidentonderzoek-dodel…)

Deze situatie toont aan hoe het falen in één deel van het Koninkrijk verstrekkende gevolgen kan hebben voor andere delen, met tragische consequenties.

Vooruitzichten voor Forensische Zorg

Nederland heeft samen met Aruba, Curaçao en Sint-Maarten een meerjarig plan opgesteld om de forensische zorg binnen het Koninkrijk te verbeteren. Dit plan, onder toezicht van het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO), zal in januari 2025 verder worden uitgewerkt. Dit programma is bedoeld om structurele oplossingen te bieden, maar de implementatie zal tijd, middelen en politieke wil vereisen(Incidentonderzoek-dodel…)

Voor Aruba is de situatie urgent. Het ontbreken van adequate voorzieningen voor forensische zorg raakt aan fundamentele kwesties van veiligheid en mensenrechten binnen het Koninkrijk. Aruba benadrukt dat een snelle uitvoering van het JVO-programma cruciaal is om deze problemen op te lossen.

De aanhoudende afwijzing van TBS-verzoeken uit Aruba en Curaçao werpt een schaduw op de samenwerking binnen het Koninkrijk. Voor Aruba betekent dit niet alleen praktische uitdagingen, maar ook een dringende oproep aan Nederland om zijn verantwoordelijkheid te nemen. Het is essentieel dat het Koninkrijk werkt aan een gedeelde aanpak waarin gelijke behandeling, wederzijdse steun en effectieve rehabilitatie centraal staan. Zonder concrete stappen blijft de sociale veiligheid en de samenwerking binnen het Koninkrijk onder druk staan.

Bronnen:

• *Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), rapportages en nieuwsberichten, 2024.*
• *Incidentonderzoek dodelijk steekincident Turfmarkt, Inspectie Justitie en Veiligheid, 2024(Incidentonderzoek-dodel…).*
• Artikel 40, Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.
• https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2024/11/04/nederland-houdt-deur-dicht-voor-tbsers-uit-aruba-en-curacao/

Wat de Politieke Partijen Aanbieden voor Aruba's Toekomst

DE Guia Electoral 2024, een dagelijkse column van AWEMainta, biedt inzicht in de plannen en visies van politieke partijen in aanloop naar de verkiezingen van 6 december 2024.

Aan de hand van vijftien vragen over thema's als financiën, gezondheidszorg, onderwijs, infrastructuur en sociale rechtvaardigheid, zijn alle partijen gevraagd naar hun standpunten.
Enkel MAS, Accion21, en FUTURO hebben hun visies gepresenteerd. Hieronder een evenwichtig overzicht van de belangrijkste standpunten.

1. Sociale Zorg en Ouderenbeleid
• **MAS:**
○ Wil nutsvoorzieningen goedkoper maken voor mensen met een laag inkomen.
○ Psychologische zorg moet onderdeel worden van de basisverzekering AZV.
○ Investeert in betere ouderenzorg door betere faciliteiten en training van personeel.
• **Accion21:**
○ Streeft naar een verhoging van pensioenen en belastingvoordelen voor ouderen.
○ Biedt extra middelen voor gezondheidszorg en sociale voorzieningen.
• **FUTURO:**
○ Richt zich op gratis basisgezondheidszorg voor senioren.
○ Introduceert financiële ondersteuning voor mantelzorgers en gemeenschapsprojecten.

2. Onderwijs en Arbeidsmarkt
• **MAS:**
○ Moderniseert onderwijs met een focus op technische en beroepsopleidingen die aansluiten bij economische behoeften.
○ Bepleit meer middelen voor lerarentraining.
• **Accion21:**
○ Verbindt onderwijs aan de arbeidsmarkt door permanente educatie en betere beloning voor docenten.
○ Stimuleert praktische trainingsprogramma's.
• **FUTURO:**
○ Introduceert digitale leerplatforms en gratis onderwijs op primair en secundair niveau.
○ Versterkt STEM-onderwijs en biedt subsidies voor hoger onderwijs.

3. Infrastructuur en Duurzame Energie
• **MAS:**
○ Pleit voor investeringen in hernieuwbare energie en evenwicht tussen economische groei en ecologie.
○ Wil een infrastructuurplan ontwikkelen gericht op duurzame groei.
• **Accion21:**
○ Zet in op digitalisering en duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie.
○ Automatiseert overheidsprocessen om kosten te besparen.
• **FUTURO:**
○ Lanceert een "Green Aruba"-initiatief dat zonnepanelen voor huishoudens en belastingvoordelen voor duurzaamheid biedt.
○ Investeert in waterbeheer en preventie van overstromingen.

4. Milieubescherming en Sanering van San Nicolas
• **MAS:**
○ Introduceert strengere milieuwetten en bevordert gemeenschapsdeelname bij saneringsprojecten.
○ Zet zich in voor economische kansen door natuurherstel.
• **Accion21:**
○ Bevordert transparantie en onafhankelijke audits voor milieuprojecten.
○ Wil nauwere samenwerking met de gemeenschap.
• **FUTURO:**
○ Richt een milieufonds op om afvalbeheer en natuurbehoud te stimuleren.
○ Verbindt economische voordelen aan ecologische prestaties.

5. Transparantie en Corruptiebestrijding
• **MAS:**
○ Pleit voor een klokkenluidersregeling en digitalisering van overheidsprocessen.
○ Introduceert strengere corruptiewetgeving.
• **Accion21:**
○ Voert een "Open Government"-beleid in om toegang tot overheidsinformatie te vergroten.
○ Creëert strengere controlemechanismen voor overheidsfunctionarissen.
• **FUTURO:**
○ Stelt verplichte financiële rapportage door de overheid beschikbaar via een publiek portaal.
○ Verhoogt sancties voor corruptie in publieke instellingen.

6. Veiligheid en Drugsbeleid
• **MAS:**
○ Richt zich op gemeenschapsgerichte oplossingen voor drugsverslaving.
○ Streeft naar betere sociale ondersteuning.
• **Accion21:**
○ Zet in op grenscontroles en juridische middelen tegen georganiseerde misdaad.
○ Stimuleert een streng drugsbeleid.
• **FUTURO:**
Creëert een speciale eenheid om georganiseerde drugscriminaliteit aan te pakken.
Bevordert gemeenschapsprogramma's om jongeren te ondersteunen.

7. Voedselzekerheid en Landbouw
• **MAS:**
○ Ondersteunt duurzame landbouwtechnieken en wil lokale voedselproductie vergroten.
• **Accion21:**
○ Richt zich op versterking van landbouwinitiatieven, maar biedt beperkte details.
• **FUTURO:**
○ Introduceert subsidies voor boeren en innovatieve technologieën zoals aquaponics.
○ Vermindert afhankelijkheid van import door lokale productie te stimuleren.

De verkiezingen van 2024 presenteren drie duidelijke visies voor Aruba's toekomst. MAS benadrukt sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid.

Accion21 richt zich op modernisering en efficiëntie. FUTURO legt de nadruk op technologie, onderwijs en milieubescherming.

Elk van de partijen biedt concrete plannen binnen hun kernprioriteiten. Deze vergelijkingen helpen kiezers een weloverwogen keuze te maken.

Met de verkiezingen op komst blijft de Guia Electoral 2024 een essentieel instrument om politieke visies te begrijpen en de koers voor Aruba te bepalen.

Economische Trends in Nederland

Inflatie Stijgt in November naar 4,0%

DE Nederlandse economie toont in november 2024 een gemengd beeld, met een stijgende inflatie, veranderingen in consumenten- en producentenvertrouwen, en wisselende prestaties in sectoren zoals export en industrie. Onderstaande analyse combineert de laatste cijfers van het CBS en plaatst deze in het bredere economische perspectief van Nederland.

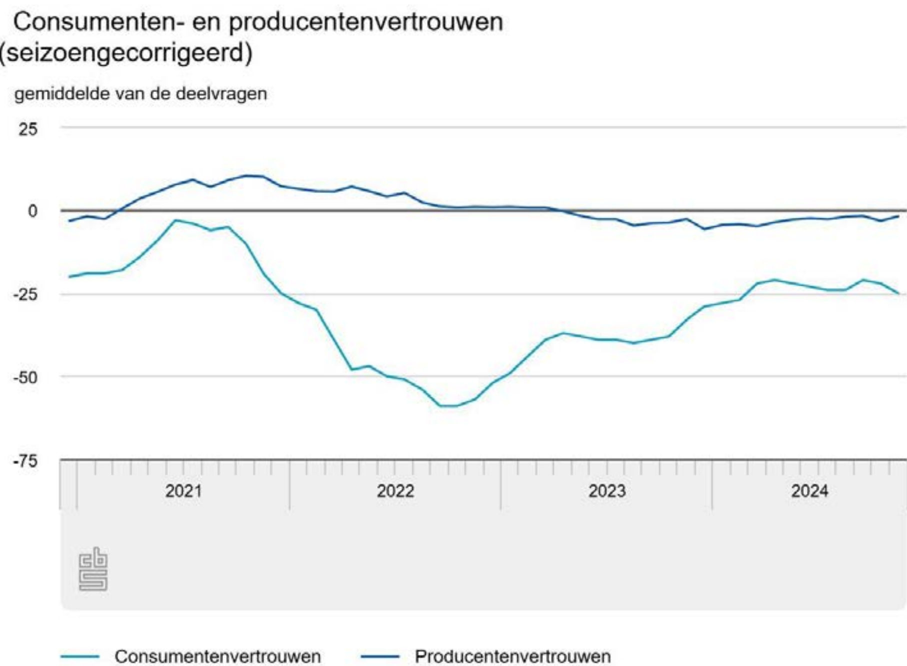
Inflatie Stijgt naar 4,0%

De inflatie, gemeten als de procentuele verandering van de consumentenprijsindex (CPI) ten opzichte van een jaar eerder, bedroeg in november 4,0%. Dit is een stijging ten opzichte van de 3,5% in oktober. De snelle raming van het CBS, gebaseerd op voorlopige brongegevens, toont vooral een prijsstijging in diensten (+5,5%) en voedingsmiddelen (+6,2%), terwijl de prijzen van energie en motorbrandstoffen slechts licht daalden (-0,1%).

Naast de nationale CPI-cijfers rapporteerde het CBS ook een inflatie van 3,8% volgens de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de manier waarop woonkosten worden meegenomen in de indices. De reguliere cijfers van november worden op 10 december gepubliceerd.

Conjunctuurbeeld: Lichte Verslechtering

Het conjunctuurbeeld, weergegeven door de Conjunctuurklok van het CBS, is in november verder verslechterd. Elf van de dertien economische indicatoren presteren onder hun langjarige trend. De conjunctuurklok, die belangrijke economische gegevens zoals werkloosheid, consumptie en industriële productie samenvat, laat een score van -0,84 zien. Dit betekent een verdere afwijking van de langetermijntrend en bevestigt een neerwaartse trend die al in 2023 zichtbaar werd.

Vertrouwen in de Economie

Het consumentenvertrouwen is in november gedaald naar -25, terwijl producentenvertrouwen een lichte verbetering liet zien naar -1,8. Beide cijfers liggen nog steeds onder het twintigjarig gemiddelde, wat duidt op aanhoudende onzekerheid onder zowel consumenten als bedrijven.

De negatieve houding onder consumenten wordt vooral beïnvloed door zorgen over de algemene economische situatie, terwijl producenten minder pessimistisch zijn door verbeteringen in export en productievolumes.

Sectorale Analyse: Consumptie, Export en Industrie

• *Consumptie door Huishoudens:* In september 2024 besteedden huishoudens 2,6% meer dan in dezelfde maand een jaar eerder. De stijging is zichtbaar in zowel goederen als diensten. Dit is een positieve indicatie van koopkracht en consumptiegedrag, ondanks inflatiedruk.

• *Export:* Het volume van de goederenexport steeg in september met 3,0% ten opzichte van 2023, met sterke prestaties in chemische producten, voeding en elektrotechnische machines.

• *Industrie:* De industriële productie blijft echter achter. In september was de productie 3,3% lager dan een jaar eerder, waarmee een krimp van 15 opeenvolgende maanden wordt voortgezet. Dit weerspiegelt een uitdaging voor de sector, die te maken heeft met lagere internationale vraag en stijgende productiekosten.

Arbeidsmarkt en Vastgoed

• *Werkloosheid:* In oktober bleef de werkloosheid stabiel op 3,7%, met 376.000 werklozen. De vraag naar arbeid blijft dalen, getuige een afname van vacatures tot 397.000. Dit aantal is al ruim twee jaar gestaag aan het dalen.

• *Vastgoedprijzen:* De woningmarkt laat een stijging zien. In oktober 2024 waren de prijzen van bestaande koopwoningen 11,5% hoger dan een jaar eerder. Dit is de grootste stijging in ruim twee jaar en toont een groeiend vertrouwen in vastgoed als investering.

Effecten op de Samenleving

De Nederlandse economie toont een gemengd beeld in november 2024. Stijgende inflatie en dalend consumentenvertrouwen drukken op de koopkracht van huishoudens, terwijl producenten zich iets minder pessimistisch tonen. De krimp in de industrie en dalende vraag naar arbeid zijn zorgwekkend, maar sterke prestaties in export en stijgende woningprijzen bieden enige stabiliteit.

De uitdagingen voor de Nederlandse samenleving blijven groot, vooral gezien de stijgende levensduurte en onzekerheid op lange termijn.

Beleidsmakers en bedrijven zullen waarschijnlijk maatregelen overwegen om consumentenvertrouwen te herstellen en sectoren zoals de industrie te ondersteunen in een verder uitdagend economisch klimaat.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), 29 november 2024

DUO Lanceert Campagne voor Tegemoetkomingen Leenstelselstudenten

VAN 25 november tot 31 december 2024 voert de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een uitgebreide campagne om (oud-)studenten te informeren over financiële tegemoetkomingen die beschikbaar zijn voor leenstelselstudenten. Het initiatief richt zich op studenten die tussen september 2015 en augustus 2023 onder het leenstelsel vielen en daarom geen basisbeurs ontvingen. Deze groep kan, mits zij aan de voorwaarden voldoen, aanspraak maken op verschillende vergoedingen.

Tegemoetkoming Gemiste Basisbeurs
Studenten die in het hoger onderwijs studeerden gedurende het leenstelsel (2015-2023) hebben mogelijk meer moeten lenen vanwege het ontbreken van een basisbeurs. Voor hen is een tegemoetkoming vastgesteld van €34,17 per maand per studieloopbaan. Dit bedrag wordt verrekend met eventuele studieschulden of uitbetaald als er geen schuld is. In totaal komen ongeveer 760.000 studenten in aanmerking voor deze regeling, waarvan 590.000 nu al direct aanspraak kunnen maken.

Tegemoetkoming Studievoucher
Een tweede tegemoetkoming geldt voor studenten die hun eerste studiefinanciering ontvingen tijdens de eerste vier studiejaren van het leenstelsel. Zij hebben recht op een eenmalig bedrag van €2.098, genaamd de tegemoetkoming studievoucher. Dit vervangt het oude vouchersysteem, dat eerder bedoeld was voor bij- of nascholing. Ook deze tegemoetkoming wordt verrekend met openstaande studieschulden of uitbetaald als er geen schuld is. Ongeveer 350.000 studenten komen hiervoor in aanmerking, waarvan 290.000 op dit moment al aan de voorwaarden voldoen.

Uitbetaling en Aanvraagproces
DUO informeert studenten die voldoen aan de criteria in januari 2025. Voor studenten die hun diploma later behalen, volgt een bericht zodra de onderwijsinstelling de diplomagegevens heeft aangeleverd.

De uitbetaling verloopt als volgt:
- **Met studieschuld:** Het bedrag wordt automatisch verrekend.
- **Zonder studieschuld:** Het bedrag wordt zes weken na toekenning rechtstreeks aan de student uitgekeerd.
- **Geen studiefinanciering ontvangen:** Studenten moeten zelf een aanvraag indienen via de DUO-tool op de website.

Tool en Campagne
DUO heeft een online tool ontwikkeld op duo.nl/tegemoetkomingleenstelsel, waarmee studenten eenvoudig kunnen controleren of ze in aanmerking komen voor de regelingen. De tool geeft informatie over beide tegemoetkomingen en helpt bepalen of automatische verwerking van toepassing is of dat een handmatige aanvraag vereist is.

De campagne benadrukt ook de beschikbaarheid van ondersteunend campagnemateriaal voor onderwijsinstellingen en betrokken organisaties, zodat zij studenten beter kunnen informeren. Deze gezamenlijke inspanning moet ervoor zorgen dat alle leenstelselstudenten die recht hebben op de vergoedingen, deze tijdig ontvangen.

Gevolgen voor Oud-Studenten
Het initiatief van DUO is een belangrijke stap in het compenseren van de financiële gevolgen van het leenstelsel. Veel oud-studenten hebben door het ontbreken van een basisbeurs een hogere studieschuld opgebouwd. Deze tegemoetkomingen bieden enige financiële verlichting en kunnen de last van studieschulden verlichten. Voor studenten zonder schuld kan de directe uitbetaling bijdragen aan de opbouw van vermogen of het financieren van verdere ontwikkeling.

De regeling is echter beperkt tot studenten die hun diploma hebben behaald. Voor sommigen kan dit een extra stimulans zijn om hun studie af te ronden. Tegelijkertijd blijft het belangrijk dat studenten goed op de hoogte zijn van de voorwaarden, vooral als zij niet automatisch bericht ontvangen en zelf een aanvraag moeten indienen.

Met deze campagne onderstreept DUO het belang van transparantie en ondersteuning voor leenstelselstudenten. Door middel van de online tool en gerichte communicatie worden duizenden studenten geholpen om hun rechtmatige tegemoetkomingen te ontvangen. Het initiatief biedt financiële verlichting en helpt oud-studenten om een stap vooruit te zetten in hun financiële en professionele toekomst.

Bronnen:
- *DUO – Campagne Tegemoetkomingen Leenstelsel*
- *Onderwijsland – "DUO start campagne tegemoetkomingen voor leenstelselstudenten"*
- *DUO officiële website: duo.nl/tegemoetkomingleenstelsel*

Ruim 1,7 Miljoen Slachtoffers van Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag in 2024

IN 2024 werden ruim 1,7 miljoen Nederlanders van 16 jaar en ouder slachtoffer van seksueel grensoverschrijdend gedrag, blijkt uit de nieuwste cijfers van het CBS en het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC). Hoewel dit een daling is ten opzichte van 2022, zijn de cijfers vergelijkbaar met 2020. Daarnaast gaf bijna 1,3 miljoen mensen aan slachtoffer te zijn van huiselijk geweld. Deze cijfers benadrukken de aanhoudende impact van grensoverschrijdend gedrag en huiselijk geweld in Nederland.

Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag

In 2024 gaf 12% van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de afgelopen twaalf maanden.

Dit omvatte verschillende vormen zoals:

• **Offline seksuele intimidatie:** Het meest gerapporteerde type, met 8% (bijna 1,2 miljoen mensen).
• **Online seksuele intimidatie:** 5% (ruim 760.000 mensen).
• **Fysiek seksueel geweld:** 3,5% (520.000 mensen).

De cijfers laten zien dat offline seksuele intimidatie vaker voorkwam dan in eerdere jaren, terwijl de overige vormen stabiel bleven of licht daalden.

Huiselijk Geweld

In totaal gaf 8,8% van de ondervraagden aan slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld, vergelijkbaar met de voorgaande jaren. Psychisch geweld kwam met 5,9% het vaakst voor, gevolgd door fysiek geweld (3,6%) en stalking door een ex-partner (2,4%). Huiselijk geweld treft niet alleen fysieke maar ook mentale gezondheid: slachtoffers van psychisch geweld rapporteren de meeste problemen.

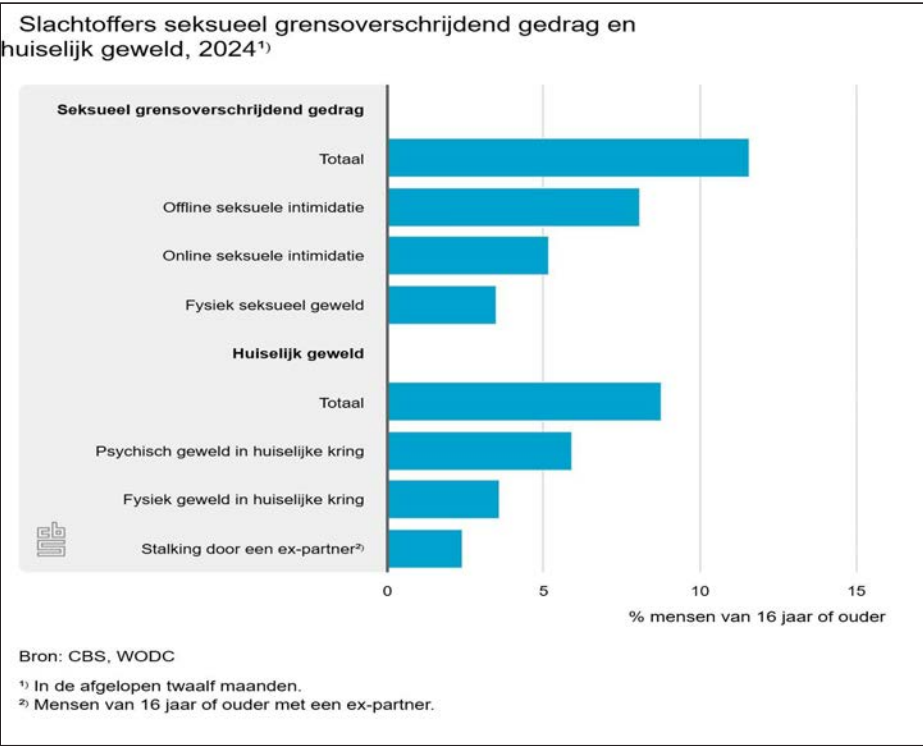
Demografische Trends

Gender en seksuele oriëntatie:

Vrouwen (16%) rapporteerden meer dan twee keer zo vaak seksueel grensoverschrijdend gedrag als mannen (7%). Non-binaire en genderqueer personen (31%) en bi-plus vrouwen (34%) waren de meest getroffen groepen. Heteroseksuele mannen meldden het minst vaak incidenten (6%).

Leeftijd:

Jongeren zijn aanzienlijk vaker slachtoffer. Onder 16- tot 18-jarigen was 25% slachtoffer van seksueel grensoverschrijdend gedrag, oplopend tot 30% bij 18- tot 24-jarigen. Bij 65-plussers lag dit percentage op slechts 3%. Ook huiselijk geweld trof jongere generaties vaker: 24% van de 16- tot 18-jarigen en 19% van de

18- tot 24-jarigen rapporteerden dit, vergeleken met 2% van de 65-plussers.

Ervaren Problemen

Veel slachtoffers ervaren psychische problemen als gevolg van grensoverschrijdend gedrag of huiselijk geweld. De zwaarst getroffen groepen waren slachtoffers van stalking door een ex-partner (67%) en psychisch geweld in huiselijke kring (64%). Ook bij fysiek seksueel geweld, offline en online seksuele intimidatie werden problemen zoals angst, depressie en relatieproblemen gerapporteerd.

Voor slachtoffers van fysiek seksueel geweld, zoals ongewenst aanraken of seksuele handelingen, meldde 66% problemen. Dit benadrukt de noodzaak van toegankelijke hulpverlening en preventieve maatregelen.

De cijfers uit 2024 benadrukken de omvang van seksueel grensoverschrijdend gedrag en huiselijk geweld in Nederland. Hoewel er een lichte daling is in vergelijking met 2022, blijven de aantallen zorgwekkend hoog. De impact op specifieke groepen, zoals vrouwen, jongeren en LHBTQIA-personen, toont de noodzaak voor gerichte beleidsmaatregelen. Investeringen in bewustwording, preventie en hulpverlening blijven essentieel om deze problemen aan te pakken.

Bronnen:

• *CBS, WODC – Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag 2024*
• *ANP – "Ruim 1,7 miljoen slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag"*
Publicatie – Genderdiversiteit en geweldservaringen in Nederland

Gevolgen voor de Nederlandse Woningmarkt

Woningen met 45-Plussers Het Langst Bezet

IN Nederland is de kans dat een woning op korte termijn vrijkomt sterk afhankelijk van de leeftijd van de bewoners, hun financiële situatie, de eigendomsvorm, en hoe lang ze er al wonen. Uit nieuw onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat woningen met bewoners tussen de 45 en 80 jaar minder vaak beschikbaar komen dan gemiddeld. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de doorstroming op de woningmarkt.

Leeftijd van Bewoners Bepaalt Vrijkomkans

De leeftijd van de bewoners is de meest bepalende factor voor het vrijkomen van een woning. Uit het onderzoek over 2021-2022 blijkt dat woningen met jongere bewoners (tot 40 jaar) en ouderen (80 jaar en ouder) het vaakst vrijkomen. Bij bewoners tussen de 45 en 80 jaar is de vrijkomkans aanzienlijk lager, wat de beschikbaarheid van gezinswoningen beperkt. Gemiddeld kwam 11% van de woningen in Nederland in deze periode vrij, maar dat percentage is veel lager in huishoudens met 45-plussers.

Voor jongere bewoners (tot 35 jaar) is de kans groter dat een woning vrijkomt als ze in een meergezinswoning wonen. Bij ouderen (65 jaar en ouder) speelt het type woning echter nauwelijks een rol. Voor hen is de gezondheidssituatie een veel belangrijkere factor voor een verhuizing.

Invloed van Financiële Positie en Woningtype

Ook de financiële situatie van bewoners beïnvloedt de vrijkomkans. Huishoudens in de laagste inkomensgroep of met weinig vermogen (onderste 5%) verhuizen vaker, vaak omdat ze economisch kwetsbaar zijn of behoefte hebben aan goedkopere woonopties. Voor jongere bewoners speelt economische zelfstandigheid een grotere rol: woningen met economisch zelfstandige bewoners (inkomen op minimaal bijstandsniveau) komen vaker vrij.

Daarnaast is de kans groter dat goedkope woningen met een WOZ-waarde onder 150.000 euro vrijkomen dan duurdere woningen. Dit onderstreept de beperkte beschikbaarheid van betaalbare koop- en huurwoningen voor starters.

Woonduur Beïnvloedt Beschikbaarheid

De tijd die bewoners in een woning hebben doorgebracht, speelt ook een belangrijke rol. Bij kort verblijf (tot twee jaar) is de kans groter dat een woning vrijkomt, omdat bewoners vaak nog in een transitiefase zitten. Na twintig jaar of langer neemt deze kans echter sterk af. Dit effect is al zichtbaar na dertien jaar bij jongere bewoners, omdat zij eerder geneigd

zijn langdurig op één plek te blijven wonen. Bij ouderen speelt langdurig verblijf eveneens een grote rol: een woning met een oudere bewoner komt vaak pas vrij bij gezondheidsproblemen of overlijden.

Gevolgen voor Inwoners en de Woningmarkt

De beperkte beschikbaarheid van woningen met 45- tot 80-jarige bewoners belemmert de doorstroming op de woningmarkt. Starters en jonge gezinnen ervaren hierdoor meer concurrentie bij het vinden van betaalbare woonruimte. Vooral de lage vrijkomkans van koopwoningen (7%) in vergelijking met huurwoningen met (12%) of zonder huurtoeslag (17%) beperkt de opties voor potentiële kopers.

Daarnaast benadrukt de focus op gezondheid bij ouderen het belang van geschikte woonopties, zoals seniorenwoningen. Deze woningen kunnen niet alleen bijdragen aan een betere levenskwaliteit voor ouderen, maar ook gezinswoningen vrijmaken voor jongere generaties.

Het onderzoek toont aan dat de leeftijd en financiële positie van bewoners grote invloed hebben op de beschikbaarheid van woningen. Voor een betere doorstroming zijn beleidsmaatregelen nodig, zoals het stimuleren van verhuizen bij ouderen naar kleinere of aangepaste woningen, en het vergroten van het aanbod van betaalbare starterswoningen. Door deze uitdagingen aan te pakken, kan de woningmarkt beter aansluiten bij de behoeften van de Nederlandse bevolking.

Bronnen:

- *CBS – Onderzoek naar verhuisgedrag in Nederland (2021-2022)*
- *Nieuwsbericht CBS: “Woningen met 45-plussers komen minst vaak vrij” (27-11-2024)*
- *Rapport “Omstandigheden waarbij woningen vrijkomen” (CBS, 2024)*

Onregelmatig Slaappatroon Verhoogt Kans op Hart- en Vaatziekten

EEN consistent slaappatroon is essentieel voor een gezond hart, blijkt uit nieuw onderzoek gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift Journal of Epidemiology & Community Health. Het onderzoek toont aan dat niet alleen de duur van de slaap belangrijk is, maar vooral de regelmaat van bed- en opstaantijden. Een onregelmatig slaappatroon kan het risico op ernstige hart- en vaatziekten, zoals een hartaanval of beroerte, aanzienlijk verhogen.

De Studie: Wat Werd Onderzocht?

Meer dan 72.000 volwassenen tussen de 40 en 79 jaar zonder eerdere hart- of vaatziekten namen deel aan het onderzoek. Gedurende een week werd hun slaap-waakritme gemeten met een activiteitsmeter. Op basis van deze gegevens kregen de deelnemers een zogenaamde Sleep Regularity Index (SRI)-score, die hun slaappatronen beoordeelde.

Een score boven de 87 duidde op een regelmatig patroon, terwijl een score onder de 72 als onregelmatig werd beschouwd. Vervolgens werden de deelnemers acht jaar lang gevolgd om het verband te onderzoeken tussen hun slaappatroon en cardiovasculaire gezondheid.

Verhoogde Gezondheidsrisico's

Uit de analyse bleek dat een onregelmatig slaappatroon het risico op hart- en vaatziekten met 26% verhoogde. Zelfs een matig onregelmatig patroon leidde tot een 8% verhoogd risico. Belangrijk is dat deze risico's niet werden verminderd door de aanbevolen slaapduur te halen (7 tot 9 uur voor volwassenen jonger dan 64 jaar en 7 tot 8 uur voor ouderen). Regelmatige slapers haalden vaker de aanbevolen slaapduur (61%) dan onregelmatige slapers (48%).

De resultaten wijzen op een bijna rechtlijnig verband: hoe lager de SRI-score, hoe groter de kans op cardiovasculaire problemen. Regelmatige slaaptijden helpen biologische processen zoals hartfunctie en bloeddruk beter te reguleren, wat de gezondheid ten goede komt.

Waarom Regelmaat Zo Belangrijk Is

Een regelmatig slaappatroon synchroniseert de interne biologische klok van het lichaam. Dit draagt bij aan een betere regulatie van cardiovasculaire processen, zoals de bloeddruk en de hartslag. Onregelmatigheden in slaap- en waaktijden kunnen deze processen verstoren, waardoor het risico op ziekten toeneemt. Zelfs voldoende slaap kan dit risico niet compenseren als de slaapcyclus chaotisch is.

Beperkingen van het Onderzoek

Hoewel het onderzoek waardevolle inzichten biedt, zijn er enkele beperkingen. De deelnemers kwamen uit de UK Biobank, wat betekent dat ze mogelijk niet representatief zijn voor bredere bevolkingsgroepen. Daarnaast werd het slaappatroon slechts gedurende één week gemeten, zonder rekening te houden met dutjes of tijdelijke verstoringen. Hierdoor kunnen de resultaten enigszins vertekend zijn. Toch benadrukken de onderzoekers dat de bevindingen relevant zijn voor volksgezondheid en preventie.

Advies en Toekomstige Richtlijnen

De resultaten onderstrepen het belang van een regelmatig slaappatroon als preventieve maatregel tegen hart- en vaatziekten. De onderzoekers pleiten voor meer aandacht voor slaappatronen in medische richtlijnen en volksgezondheidscampagnes. Het aanleren van regelmatige slaaptijden, zoals elke dag op dezelfde tijd naar bed gaan en opstaan, kan een eenvoudige en effectieve manier zijn om gezondheidsrisico's te verminderen.

Een regelmatig slaappatroon is niet alleen gunstig voor je energieniveau, maar ook cruciaal voor je cardiovasculaire gezondheid. Dit onderzoek wijst erop dat stabiliteit in slaap-waaktijden van groot belang is, zelfs als je voldoende slaapt. Het integreren van regelmatige slaaptijden in je dagelijkse routine kan een belangrijke stap zijn in het voorkomen van ernstige gezondheidsproblemen.

Bronnen:

• *Journal of Epidemiology & Community Health: "Sleep regularity and major adverse cardiovascular events: a device-based prospective study in 72 269 UK adults."*
• *Harvard Medical School: "Why sleep patterns matter for your heart health."*
• *World Health Organization (WHO): Slaap en volksgezondheid.*

Recap Week 48

Woningcrisis op Aruba:

Lokale bewoners in de knel door toerisme

ARUBA bevindt zich midden in een woningcrisis, waarin lokale bewoners steeds meer worden verdrongen door de toeristische industrie. Het tekort aan betaalbare woningen en de stijgende prijzen hebben het onmogelijk gemaakt voor veel Arubanen, met name jonge stellen en lage inkomensgroepen, om een huis te kopen of te huren.

De prioriteit van vastgoedontwikkelaars en woningeigenaren ligt bij kortetermijnverhuur via platforms zoals Airbnb, wat leidt tot onbetaalbare huurprijzen en een gebrek aan woningen voor de lokale bevolking. Complete wijken worden omgezet in toeristische accommodaties, terwijl lokale gezinnen worden gedwongen in substandaard woningen te leven of terug te keren naar hun ouderlijk huis.

De overheid wordt opgeroepen tot actie met strikte regulering van kortetermijnverhuur, het verplicht opnemen van betaalbare woningen in nieuwe projecten en flexibelere hypotheekvoorwaarden voor starters. Zonder directe maatregelen dreigt de sociale cohesie van Aruba verder te verslechteren, en verliest het eiland zijn identiteit als gemeenschap.

OM Eist Onvoorwaardelijke Straffen in Corruptiezaak ‘Flamingo’ tegen Ex-Minister O.E.O.

HET Openbaar Ministerie (OM) heeft een gevangenisstraf van drie jaar geëist tegen voormalig minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu, O.E.O., in de zaak ‘Flamingo’. De ex-minister wordt beschuldigd van corruptie, fraude bij de toewijzing van erfpachtgronden, het aannemen van schijnambtenaren, en machtsmisbruik tussen 2017 en 2019. Het OM vraagt tevens om het passief kiesrecht en de mogelijkheid tot openbare functies voor zes jaar te ontnemen.

Naast O.E.O. eist het OM straffen tegen vier medeverdachten, variërend van gevangenisstraffen tot taakstraffen en geldboetes. De beschuldigingen omvatten onder meer omkoping, documentvervalsing en fraude. Zo wordt ambtenaar L.B.P. beschuldigd van oplichting en hangt hem een straf van zes maanden boven het hoofd, inclusief een financiële ontneming.

De zaak ‘Flamingo’, gestart in 2019, onthulde ernstige integriteitsschendingen binnen het ministerie. Het OM benadrukt dat het machtsmisbruik van O.E.O. het vertrouwen van burgers in de overheid heeft geschaad.

Lid Kustwacht veroordeeld tot 8 jaar cel in zaak ‘Watapana’

DE rechtbank heeft vandaag lid van de Kustwacht G.R.B. veroordeeld tot 8 jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf in de strafzaak ‘Watapana’. Hij werd schuldig bevonden aan medeplichtigheid bij voorbereidingen voor de import van cocaïne en marihuana, mensensmokkel, misbruik van functie, schending van beroepsgeheim en deelname aan een criminele organisatie tussen september 2022 en september 2023. Een mensensmokkelincident op 27 april 2023 leidde zelfs tot een dodelijk slachtoffer.

Als aanvullende straf werd G.R.B. voor 13 jaar ontzet uit zijn functie bij de Kustwacht, vanwege ernstig verraad van vertrouwen en integriteitsnormen. De zaak begon in februari 2023 met een onderzoek door de Landsrecherche naar mogelijke corruptie binnen de Kustwacht.

Het Openbaar Ministerie benadrukte dat G.R.B.’s acties de nationale veiligheid ernstig in gevaar brachten, de Kustwacht ondermijnden en Aruba blootstelden aan de risico’s van mensensmokkel en drugshandel. Integriteit blijft een essentiële pijler van de rechtsstaat.

Zr.Ms. Holland Intercepteert 685 Kilo Cocaïne in Caribische Zee

OP 8 november heeft het Nederlandse marineschip Zr.Ms. Holland een succesvolle drugsoperatie uitgevoerd in de Caribische Zee, waarbij 685 kilo cocaïne werd onderschept. De operatie werd gisteren officieel aangekondigd en is de zesde succesvolle onderschepping sinds het schip actief is in de regio.

De actie begon nadat een patrouillevliegtuig van de Kustwacht Caribisch Gebied een verdacht vaartuig waarnam. →→

Zr.Ms. Holland zette onmiddellijk koers naar het doelwit en stuurde snelle onderscheppingsboten (FRISCs) met een maritiem handhavingsteam van de Amerikaanse en Caribische kustwacht. Het verdachte vaartuig werd tot stoppen gedwongen na waarschuwingsschoten op de motoren.

Tijdens de operatie gooiden de drie bemanningsleden pakketten drugs overboord, die later door Zr.Ms. Holland werden geborgen. De cocaïne en verdachten zijn overgedragen aan de Amerikaanse Kustwacht voor verdere vervolging. Zr.Ms. Holland blijft actief in anti-drugsoperaties in samenwerking met internationale partners.

Sewage Treatment Plant Parkietenbos Heropend na Renovatie

DE Sewage Treatment Plant (STP) in Parkietenbos is maandagochtend officieel heropend na een grondige renovatie. Premier Evelyn Wever-Croes benadrukte tijdens de ceremonie dat het sluiten van de faciliteit in maart 2024, wegens gebrek aan onderhoud, een urgent probleem veroorzaakte voor het verwerken van afvalwater.

Om de werking van de plant te herstellen, heeft de regering besloten de faciliteit te privatiseren. De wetgeving hiervoor werd goedgekeurd, en de plant is overgedragen aan Aruba Wastewater Sustainable Solutions (AWSS). Deze organisatie heeft aanzienlijke investeringen gedaan om de infrastructuur te moderniseren en weer operationeel te maken.
Met de heropening kunnen septic tank-vrachtwagens nu kosteloos afvalwater naar de plant brengen, waardoor transport naar Zeewijk niet langer nodig is. De plant zal afvalwater efficiënt verwerken zonder overlast voor de omgeving. De premier sprak haar waardering uit voor AWSS en benadrukte het belang van deze snelle en effectieve oplossing voor Aruba's milieuproblematiek.

Aruba verwelkomt cruiseschip Celebrity Ascent tijdens eerste bezoek

ARUBA heeft het nieuwste cruiseschip van Celebrity Cruises, Celebrity Ascent, hartelijk verwelkomd tijdens zijn inaugurele aanmeerbeurt in de haven van Oranjestad. De gelegenheid werd gemarkeerd met een traditionele plaquette-uitwisseling aan boord, waarbij kapitein Anastasios Kafetzis en zijn bemanning een plaquette ontvingen van vertegenwoordigers van Aruba Ports Authority, Aruba Tourism Authority, en Maduro & Sons.
Tijdens de ceremonie benadrukte Monica Bos, Cruise Manager van Aruba Tourism Authority, Aruba's unieke charme, gastvrijheid en prachtige cultuur, waarmee het eiland een onvergetelijke ervaring biedt aan zijn bezoekers. Celebrity Ascent, onderdeel van de luxe Edge Series, biedt passagiers innovatieve faciliteiten zoals Michelin-sterrenrestaurants, adembenemende uitzichten, en een milieuvriendelijk ontwerp.
Met dit welkom benadrukt Aruba zijn positie als eersteklas Caribische bestemming en zijn toewijding aan duurzame en hoogwaardige toeristische ervaringen voor zowel cruisemaatschappijen als hun gasten.

COVID-19-pandemie:

Katalysator voor hervormingen in de relatie tussen Aruba en Nederland

DE COVID-19-pandemie legde diepe kwetsbaarheden in de economie en governance van Aruba bloot. Met de toerismesector vrijwel tot stilstand, explodeerde de werkloosheid en publieke schuld, terwijl essentiële diensten onder druk kwamen te staan. Nederland bood financiële steun onder strikte voorwaarden, waaronder fiscale hervormingen en de oprichting van de Caribische Hervormingsentiteit (COHO) om de implementatie te monitoren.
Critici stellen dat Nederland de crisis gebruikte om politieke controle over Aruba te versterken, met hervormingsvoorwaarden die de autonomie zouden ondermijnen. Tegelijkertijd zien voorstanders de hervormingen als noodzakelijk voor fiscale discipline, economische diversificatie en verbeterd bestuur.
Het succes van deze hervormingen hangt af van de uitvoering en samenwerking tussen Aruba en Nederland. →→

Hoewel de hervormingen spanningen veroorzaken, bieden ze een unieke kans om structurele problemen aan te pakken en een duurzamer en veerkrachtiger fundament te leggen voor de toekomst van Aruba.

Transparantie in Verkiezingsfinanciering:

Rol van de Commissie Financiën Politieke Partijen

SINDS 1 januari 2021 is de Wet op de Financiering van Politieke Partijen (AB2020 no. 153) van kracht in Aruba. Voor de verkiezingen op 6 december 2024 houdt de Commissie Financiën, onder leiding van voorzitter Rossi Marchena van de Kiesraad, toezicht op de financiën van politieke partijen en kandidaten.

Partijen en kandidaten moeten donaties registreren, inclusief een overzicht van inkomsten en uitgaven uit fondsenwervingsactiviteiten. Deze rapporten moeten in twee termijnen worden ingediend: vóór 22 november en 13 december 2024. Donaties zijn beperkt tot maximaal Afl. 30.000 per partij, Afl. 20.000 per kandidaat en Afl. 50.000 in totaal. Overtredingen kunnen leiden tot boetes.

De Commissie publiceert een overzicht van donaties op haar website (er.aw) en benadrukt het belang van naleving voor transparantie. Meer informatie en updates zijn te vinden op de website en sociale mediakanalen van de Kiesraad.

Bibliotheek in Oranjestad fungeert als stembureau

HET centrale gebouw van de bibliotheek in Oranjestad, gelegen aan de George Madurostraat, zal op 6 december fungeren als stembureau. Op donderdagmiddag 5 december zullen medewerkers van de DOW en de Censo-afdeling het gebouw voorbereiden en gereedmaken voor gebruik als stembureau.

Om deze reden zal de bibliotheek aan de George Madurostraat 13 gesloten zijn voor het publiek op 5 december (vanaf de middag) en de hele dag op 6 december 2024.

De Arubiana-afdeling en de vestiging in San Nicolas blijven op vrijdagochtend 6 december geopend voor het publiek, van 8:00 uur tot 12:00 uur.

Fysiotherapeut Eddy Inocencia sluit zich aan bij OE AZV

HET Organo Ejecutivo AZV (OE AZV) verwelkomt fysiotherapeut Eddy Inocencia en wenst hem veel succes in zijn nieuwe functie. Vanaf 2 december biedt hij fysiotherapeutische diensten aan bij Fysio Re + Active, gevestigd aan de Patiastraat 4 in Dakota. De praktijk is geopend van 8:00 tot 17:00 uur, en afspraken kunnen gemaakt worden via telefoon of WhatsApp op +297 6410636 (tussen 8:00 en 12:00 uur).

Eddy Inocencia, afgestudeerd in 2018 aan de Hogeschool Rotterdam, heeft brede ervaring opgedaan bij onder andere Fysiotherapie Fascinatio, Cure+ Fysiotherapie en verschillende praktijken op Aruba. Hij is gespecialiseerd in technieken zoals dry needling en spinale manipulatie, gericht op het behandelen van spier- en gewrichtsklachten.

Met vloeiende beheersing van Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans garandeert Inocencia duidelijke communicatie en effectieve behandelingen voor een breed publiek. Zijn expertise en gedrevenheid maken hem een waardevolle toevoeging aan de zorgverlening van OE AZV.

Historisch Cas Debrot Gered voor Toekomstige Generaties

OP 26 november 2024 heeft Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA) officieel de aankoop van het iconische Cas Debrot aangekondigd, met steun van Aruba Bank en het Nationaal Restauratiefonds Nederland. Dit unieke gebouw, gelegen aan de Caya G.F. Betico Croes, weerspiegelt een rijke geschiedenis en architectonische waarde en zal na restauratie een nieuwe bestemming krijgen.

Cas Debrot, gebouwd rond 1929 door de familie Debrot, diende als woonhuis en commercieel pand en speelde een cruciale rol in het economische en culturele leven van Aruba. Dankzij zijn Latijns-Amerikaans neobarokke ontwerp blijft het een zeldzaam historisch monument in Oranjestad.

De restauratie, gepland voor voltooiing in 2026, zal het gebouw transformeren tot het nieuwe kantoor van SMFA op de bovenverdieping, terwijl de begane grond verhuurd zal worden aan geïnteresseerden. Dit project onderstreept Aruba's inzet voor cultureel erfgoed en duurzame ontwikkeling.

→→

Bucuti & Tara Beach Resort Wint Prestigieuze CHTA CHIEF Award 2024

BUCUTI & Tara Beach Resort, gelegen aan Eagle Beach, heeft de 2024 CHTA CHIEF Award gewonnen in de categorie "Ontwikkeling en Ondersteuning van Personeel". Dit prestigieuze honorarium erkent het resort voor zijn uitgebreide 360°-aanpak om medewerkers te ondersteunen, ontwikkelen en waarderen, wat resulteert in hoge werknemerstevredenheid en uitzonderlijke gastvrijheid. Daarnaast was het resort finalist in de categorie Maatschappelijke Verantwoordelijkheid, dankzij initiatieven zoals het Stimami Sterilisami-programma, dat duizenden dieren heeft geholpen, en de oprichting van de Bucuti Tara - GMC Nature Preserve, gericht op het beschermen van Aruba's natuurlijke erfgoed.

Met innovatieve programma's, waaronder uitgebreide arbeidsvoorwaarden, trainingen, en duurzaamheid, blijft Bucuti & Tara een toonaangevend voorbeeld van verantwoord toerisme en personeelszorg. Deze erkenning onderstreept hun toewijding aan een duurzame toekomst en de authentieke Arubaanse gastvrijheid.

Arubaanse Jongeren Vertegenwoordigen het Eiland bij de Europese Unie

DRIE jonge professionals, Raydeline Wever, Nigel Maduro en Jady Brown, hebben Aruba vertegenwoordigd in Brussel van 18 tot 22 november 2024 als onderdeel van het OCT Youth Network-programma. Dit initiatief selecteert jaarlijks 25 jongeren tussen 20 en 28 jaar uit overzeese landen en gebieden die geassocieerd zijn met de Europese Unie, waaronder de ABC-eilanden en regio's zoals Groenland en de Franse Cariben.

Tijdens hun bezoek aan Brussel volgden de deelnemers intensieve sessies over de werking van het Europees Parlement, het Europese bestuurssysteem en de impact van Europese ontwikkelingen op de overzeese gebieden. Ze ontvingen ook informatie over mogelijkheden zoals stages, vrijwilligersprogramma's en toegang tot Europese fondsen.

Het programma duurt een jaar en omvat webinars, discussies en een vergadering tussen de EU en de OCT's, die in 2025 op Aruba zal plaatsvinden. Voor meer informatie kunnen geïnteresseerden de officiële website van de Europese Commissie bezoeken.

Internationale Dag van de Rechten van het Kind:

Super Heroes Parade op Aruba een Succes

OP 20 november 2024 vierde Aruba de Internationale Dag van de Rechten van het Kind met de jaarlijkse Super Heroes Parade, georganiseerd door Liberato Hoek van de Ambulancedienst. Deze parade, die elk jaar groter wordt, bezocht scholen door heel Aruba om kinderen eraan te herinneren dat er superhelden zijn die hen dagelijks beschermen. De parade bestond uit een indrukwekkende samenwerking tussen hulpdiensten, waaronder de Ambulance, Brandweer, Kustwacht, IMSAN, Arumil, CMO en de Politie van Aruba. Onder begeleiding van sirenes en zwaailichten brachten ze vreugde en bewustwording naar scholen zoals Scol Duna un Man, Dornasol en Emma School.

Deze unieke traditie benadrukt de inzet van nationale veiligheidsdiensten om op speelse wijze het belang van kinderrechten te promoten. Dankzij de betrokkenheid van alle diensten blijft de parade een jaarlijks terugkerend succes en een bron van vreugde voor de Arubaanse kinderen.

Aruba Fashion Week 2024:

Het Hoogtepunt van Creativiteit en Stijl

ARUBA Fashion Week 2024 start deze week, van 28 november tot 1 december, en belooft een ongeëvenaarde viering van mode, cultuur en innovatie te worden. Dit vijfde jaarlijkse evenement verwelkomt ontwerpers, modellen, influencers en professionals uit de industrie van over de hele wereld, waaronder New York, Miami, Mexico en Nederland.

Hoogtepunten zijn onder meer de spectaculaire modeshows op 29 en 30 november, waar 17 gerenommeerde ontwerpers hun nieuwste creaties tonen, en de interactieve Fashion Talks op 1 december in The Ritz-Carlton Aruba. Bezoekers kunnen ook exclusieve collecties ontdekken in de showroom en genieten van feestelijke evenementen zoals de Kick Off Party op 28 november en de Fashion Party op 1 december.

Met steun van Aruba Tourism Authority, The Ritz-Carlton Aruba en andere prestigieuze partners, zet Aruba Fashion Week de eilandcultuur in de schijnwerpers.

Tickets zijn verkrijgbaar via www.arubafashionweek.com. Mis deze unieke kans niet om deel uit te maken van dit wereldwijde modespektakel!

→→

Onverzettelijk:

Het Verhaal van Marisol Tromp en Haar Principes in de Politiek

HET boek Onverzettelijk van Kees Beekmans biedt een diepgaande blik op de politieke carrière van Marisol Tromp, een prominente en controversiële figuur in de Arubaanse politiek. Tromp betrad de politiek in 1997 en groeide uit tot een invloedrijke stem binnen de MEP, bekleedde functies als Statenlid, minister en vicepremier, maar stond bekend om haar onwrikbare ethiek.

Haar principes brachten haar regelmatig in conflict, zoals in 2010 toen ze tegen de partijlijn in stemde voor de 'versoberingswet.' Deze keuze leidde tot haar uitsluiting uit de partij en verdere confrontaties in haar loopbaan. Het boek geeft een ongefilterde weergave van deze momenten, vanuit haar eigen perspectief.

Auteur Kees Beekmans, met zijn journalistieke en literaire ervaring, slaagt erin complexe thema's toegankelijk te maken. Onverzettelijk is een aanrader voor wie geïnteresseerd is in ethiek, leiderschap en politieke integriteit. Meer informatie: +297 593 5449.

6 december 2024

Informatie over Werktijdvrijstelling op Verkiezingsdag

DE Aruba Trade and Industry Association (ATIA) verduidelijkt de regels rond werktijdvrijstelling op de verkiezingsdag op 6 december 2024. Volgens de Kiesverordening en het Burgerlijk Wetboek hebben werknemers recht op vier opeenvolgende betaalde uren vrij om te stemmen, mits zij geen andere reden voor verlof hebben op deze dag. De urnen zijn geopend van 08:00 tot 19:00 uur.

Werkgevers moeten hun werknemers uiterlijk een week vooraf informeren over werkroosters en stemvrijstellingstijden. Werknemers met parttime werk of bestaande verlofregelingen vallen mogelijk buiten deze regeling als zij voldoende vrije tijd hebben om te stemmen. Werkgevers mogen een oproepingskaart opvragen als bewijs van stemgerechtigdheid.

ATIA benadrukt het belang van een ordelijke stemprocedure en moedigt iedereen aan hun stemrecht bewust te gebruiken. Voor vragen is ATIA bereikbaar via info@atiaruba.org of WhatsApp: 582-7593.

Trending • NL

Coalitie Zoekt Oppositie Steun voor Onderwijsbegroting

DE coalitie heeft gesprekken gevoerd met oppositiepartijen D66, CDA, ChristenUnie en JA21 over de wankele onderwijsbegroting. Het kabinet streeft naar bezuinigingen van 2 miljard euro in de komende jaren, maar stuit op weerstand in de Eerste Kamer, waar oppositiesteun noodzakelijk is.
Tijdens het debat uitte de oppositie forse kritiek. Twee blokken dienden tegenvoorstellen in. D66, CDA, ChristenUnie en JA21 pleiten voor een beperking van de bezuinigingen door bijvoorbeeld het eigen risico minder te verlagen. Linkse partijen, waaronder GroenLinks-PvdA en SP, willen de bezuinigingen volledig schrappen en stellen voor inkomsten te genereren via hogere belastingen voor grote bedrijven.
Oppositieleiders Pieter Grinwis (ChristenUnie) en Henri Bontenbal (CDA) spreken van "constructieve gesprekken" en verwachten aanpassingen in de begroting. Linkse partijen roepen echter op tot een verenigd oppositiefront om de bezuinigingen geheel van tafel te krijgen. Naar verwachting wordt na het weekend meer duidelijkheid gegeven.

Dalende Rente Beperkt Pensioenverhoging voor ABP-deelnemers

PENSIOENFONDS ABP verhoogt in 2025 de pensioenen voor ambtenaren en onderwijspersoneel met 1,84%. Hoewel dit hoger is dan bij veel andere sectoren, blijft het ver onder de verwachte 3,5%. De reden is een recente renteverlaging door de Europese Centrale Bank (ECB), die ABP verplicht meer geld te reserveren voor toekomstige uitkeringen.
De inflatie in de periode september 2023-september 2024 bedroeg 3,56%, volgens het CBS. Hierop baseert ABP zijn verhogingen, maar de daling van de rente verslechterde de financiële positie van het fonds, aldus bestuursvoorzitter Harmen van Wijnen. Ondanks de beperkingen noemt Van Wijnen de verhoging positief.
Ter vergelijking: pensioenfondsen in de zorg en metaal- en hightechsector verhogen pensioenen nauwelijks, met respectievelijk 0% en 0,3%. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zorgt voor extra onzekerheid bij alle fondsen. ABP beheert pensioenrechten van meer dan drie miljoen deelnemers en verwacht volledig over te gaan op het nieuwe stelsel in 2027.

Feyenoord Onder Vuur om Omgang met Harde Kern

FEYENOORD heeft volgens een onderzoek van BOOS en NRC geprobeerd aangifte tegen twee hooligans vanwege zware mishandeling te voorkomen. De mishandeling vond plaats tijdens een supporterstoernooi in De Kuip, waarbij een Feyenoord-medewerker voorstelde de zaak "buiten justitie om" te regelen. De twee hooligans staan echter alsnog terecht.
Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat Feyenoord evenementen faciliteert waarbij veroordeelde leden van de harde kern betrokken zijn. Voorbeelden zijn een supporter met een stadionverbod vanwege een nazigroet en bedreigingen, die ondanks zijn verbod aanwezig was en zelfs een stadionsleutel in bezit had. Gemeente Rotterdam en de politie hebben vraagtekens bij de veiligheidssituatie rond De Kuip.
Feyenoord reageert algemeen op het onderzoek en wijst op privacy- en beleidsregels om niet op individuele incidenten in te gaan. Oud-burgemeester Ahmed Aboutaleb uitte kritiek en stelde dat angst binnen de leiding harde maatregelen tegen de hooligans belemmert.

ProRail en Vakbonden Bereiken Cao-akkoord: Stakingen Beëindigd

SPOORBEHEERDER ProRail en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over een nieuwe cao,

→→

waarmee geplande stakingen definitief van de baan zijn. De onderhandelingen waren eerder vastgelopen, vooral door een verschil in looneisen. Vakbond FNV eiste een loonstijging van 13%, terwijl ProRail aanvankelijk niet verder wilde gaan dan 5,2%.
De impasse leidde deze week tot stakingen bij verkeersleidingsposten, met verstoringen in de ochtendspits als gevolg. Na hervatte gesprekken werd op vrijdag een onderhandelingsresultaat bereikt. De details van het akkoord worden begin volgende week gedeeld en voorgelegd aan de vakbondsleden. ProRail verwacht het definitieve akkoord op 10 december te ondertekenen.
Het akkoord markeert een belangrijk compromis na weken van spanningen. ProRail hoopt hiermee de stabiliteit op het spoor te waarborgen en verdere verstoringen te voorkomen.

Uitkoop en Innovatie Centraal

Kabinet Reserveert €5 Miljard voor Boeren

HET kabinet maakt €5 miljard beschikbaar om boeren perspectief te bieden. Landbouwminister Femke Wiersma kondigde aan dat €2,5 miljard wordt besteed aan een vrijwillige uitkoopregeling en eenzelfde bedrag aan innovaties om de stikstofcrisis aan te pakken. De regeling moet boeren ondersteunen bij het beëindigen of aanpassen van hun bedrijfsvoering. Innovatie speelt een sleutelrol, met €1,25 tot €2,5 miljard gereserveerd voor technieken waarmee boeren zelf invulling kunnen geven aan stikstofreductie. Dit principe van doelsturing biedt flexibiliteit en wordt door veel boeren positief ontvangen. Het kabinet erkent echter dat innovatieve oplossingen, zoals emissiearme stallen, niet altijd effectief blijken.
Daarnaast wordt agrarisch natuurbeheer uitgebreid. Het beheerareaal groeit van 100.000 naar 280.000 hectare, met een jaarlijkse investering van €500 miljoen vanaf 2026. Ook wordt €250 miljoen vrijgemaakt om de mestcrisis te bestrijden. Het kabinet onderzoekt verlenging van natuurbeheercontracten naar twintig jaar om boeren zekerheid te bieden.

EU Verliest Jaarlijks €100 Miljard door Belastingontwijking Bedrijven

DE Europese Unie loopt jaarlijks meer dan €100 miljard aan belastinginkomsten mis door belastingontwijking door multinationals. Dit blijkt uit een rapport van de Europese Rekenkamer. Ondanks EU-maatregelen worden de richtlijnen door lidstaten verschillend geïnterpreteerd en toegepast, wat hiaten creëert die bedrijven benutten.
Multinationals maken gebruik van uiteenlopende nationale wetgevingen om belasting te ontwijken. Hoewel de Europese Commissie richtlijnen opstelt, ontbreekt duidelijke praktische toepassing. Bovendien wordt informatie-uitwisseling tussen lidstaten vaak onvoldoende benut, waardoor bedrijven lange tijd profiteren van oneerlijke belastingvoordelen.
De Rekenkamer onderzocht de aanpak in vijf landen: Nederland, Ierland, Luxemburg, Cyprus en Malta. Nederland presteerde relatief goed, mede dankzij een gespecialiseerd team bij de Belastingdienst en strengere sancties. Uit Nederlands onderzoek in 2023 bleek dat geldstromen naar laagbelastende landen met 85% zijn gedaald.
Toch blijft Nederland een belangrijke locatie voor winstbelastingontwijking, wat uitdagingen benadrukt voor een gezamenlijke EU-aanpak.

Twee Onbekende Magritte-tekeningen Ontdekt in Privécollectie

IN Brussel zijn twee onbekende tekeningen van de Belgische surrealistische kunstenaar René Magritte ontdekt. Het Comité Magritte heeft de authenticiteit van de werken bevestigd, aldus De Morgen.
De schetsen, een houtskooltekening van een naakte vrouw en een potloodtekening van een zittende vrouw, zijn vermoedelijk ooit op een rommelmarkt gekocht door een Belgische kunstcriticus. Na diens overlijden kwamen de werken in bezit van zijn dochter, die ze nu laat veilen. De geschatte startprijs bedraagt €3.000.
Deze ontdekking volgt kort op de recordverkoop van Magritte's schilderij L'empire des lumières op 19 november. Dit werk bracht in New York $121 miljoen (circa €114 miljoen) op, waarmee het het duurste surrealistische kunstwerk ooit werd.
Magritte (1898-1967) is een van de meest invloedrijke surrealisten. Zijn werk, zoals La trahison des images, blijft wereldwijd gewaardeerd en benadrukt zijn blijvende invloed op de moderne kunstwereld.

→→

Angel Daleman (17) Behaalt Eerste Wereldbekermedaille in Peking

ANGEL Daleman, een zeventienjarig Nederlands schaatstalent, heeft vrijdag brons gewonnen op de 1.500 meter tijdens de wereldbekerwedstrijden in Peking. Het is haar eerste medaille op seniorenniveau. Met een persoonlijk record van 1.55,41 bleef Daleman landgenote Marijke Groenewoud (1.55,53) voor, die vierde werd. Joy Beune eindigde met een tijd van 1.55,19 als tweede achter de Japanse Miho Takagi, die met 1.55,07 de overwinning pakte.
Daleman liet vorige week in Nagano al indruk achter bij haar internationale debuut, met een vierde plek op de 1.000 meter en een achtste plaats op de 1.500 meter. Haar prestaties bevestigen haar status als een van de grootste Nederlandse schaatstalenten. Andere Nederlandse schaatssters presteerden wisselvallig in Peking. Antoinette Rijpma-de Jong werd vijfde (1.55,69), terwijl Melissa Wijfje op de veertiende plek eindigde met 1.58,16.
Dalemans indrukwekkende resultaten markeren een veelbelovende start in haar internationale carrière.

Hoge Raad:

Jaarlijkse Huurverhoging van 3% Boven Inflatie Legaal

DE Hoge Raad heeft bepaald dat jaarlijkse huurverhogingen van maximaal 3% bovenop de inflatie in de vrije huursector legaal zijn. Dit betekent dat huurders die eerder bezwaar maakten tegen dergelijke verhogingen geen recht hebben op terugbetaling van 'te veel' betaalde huur.
Veel verhuurders hanteren deze opslag als standaardbeding in huurcontracten, wat leidde tot rechtszaken van huurders die de verhoging willekeurig en in strijd met consumentenbescherming vonden. In sommige gevallen kregen huurders bij lagere rechters gelijk, waaronder in Amsterdam. Om juridische duidelijkheid te scheppen, vroeg de rechter in die zaken de Hoge Raad om een uitspraak.
Volgens de Hoge Raad is het opslagbeding niet oneerlijk, omdat het huurders transparantie biedt over toekomstige verhogingen. De uitspraak bevestigt de rechtmatigheid van inflatiecorrecties met een vaste opslag, een gangbare praktijk bij grote verhuurders.

Nederland Bekritiseert Israël over Verspreiding Rapport over Geweld in Amsterdam

MINISTER David van Weel (Justitie en Veiligheid) heeft Israël aangesproken op de ongebruikelijke verspreiding van een rapport over recente ongeregeldheden in Amsterdam. Het document, voorzien van het logo van het Israëlische ministerie van Diaspora en Bestrijding Antisemitisme, werd verspreid via sociale media en informele kanalen in plaats van via officiële instanties. Van Weel noemde deze werkwijze "ongewenst" en benadrukte de mogelijke negatieve gevolgen voor betrokken Nederlandse staatsburgers en organisaties. Het rapport, dat ook in de Tweede Kamer werd besproken, stelt dat de stichting Palestijnse Gemeenschap Nederland (PGNL) een organiserende rol speelde bij het geweld rondom de wedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv. Dit geweld omvatte antisemitische incidenten en rellen in de binnenstad.
Het kabinet onderzoekt de inhoud van het rapport, maar benadrukt dat de verspreiding in strijd is met democratische principes en schadelijk kan zijn voor Nederlandse ingezetenen.

Drinkwaterprijzen Stijgen in 2025 voor Miljoenen Huishoudens

VITENS, de grootste drinkwaterleverancier van Nederland, verhoogt in 2025 de tarieven met ruim 10%. Dit betekent dat de zes miljoen klanten van Vitens gemiddeld €227 per jaar betalen, €22 meer dan in 2024. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere variabele kosten, terwijl de verhoging van het vastrecht beperkt blijft. Andere leveranciers zoals Brabant Water, PWN, Dunea en Oasen verhogen eveneens hun tarieven, zij het in sommige gevallen minder significant. Volgens bestuursvoorzitter Tjeerd Roozendaal zijn de hogere tarieven nodig vanwege inflatie en forse investeringen in de drinkwatervoorziening. Vitens moet nieuwe grondwaterbronnen vinden, oude waterleidingen vervangen en extra leidingen aanleggen om het groeiende watergebruik bij te benen. Klimaatverandering, bevolkingsgroei en economische ontwikkelingen dragen bij aan deze toenemende vraag. Daarnaast kan de belasting op leidingwater de rekening verder verhogen. Het kabinet maakt hierover in december een definitieve beslissing.

Universiteit Onderzoekt Scriptie Staatssecretaris Maeijer wegens Plagiaat

DE Erasmus School of Law start een onderzoek naar de masterscriptie van staatssecretaris Vicky Maeijer (PVV), na beschuldigingen van plagiaat. De aanleiding is een onderzoek van BNR, dat via een automatische plagiaatcheck ontdekte dat 56% van de scriptie overeenkomt met andere bronnen. Hoewel deze bronnen in de literatuurlijst staan, zijn ze in de tekst niet duidelijk als citaten gemarkeerd.
De scriptie, geschreven in 2009 voor de opleiding International & European Public Law, bevat volgens BNR honderden passages die zijn overgenomen of minimaal aangepast.

→→

Twee van drie geraadpleegde plagiaatexperts spreken van plagiaat en academische fraude. Als dit wordt bevestigd, kan Maeijer haar academische titel verliezen.
Maeijer heeft via een woordvoerder laten weten de scriptie destijds “te goeder trouw” te hebben geschreven en onthoudt zich verder van commentaar. De universiteit benadrukt dat betrokkenen gehoord worden voordat een besluit wordt genomen.

Zeven Verdachten van Geweld Rond Ajax-Maccabi Voor de Rechter

ZEVEN mannen, variërend in leeftijd van 19 tot 32 jaar, staan op 11 en 12 december terecht voor hun betrokkenheid bij het geweld in Amsterdam na de voetbalwedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv op 7 november. De meeste verdachten worden aangeklaagd voor openlijke geweldpleging. Een 24-jarige uit Den Haag wordt daarnaast verdacht van diefstal met geweld, terwijl een 19-jarige uit Monnickendam wordt beschuldigd van vuurwerkbezit.

Een 22-jarige man uit Eindhoven wordt verdacht van poging tot doodslag en poging tot zware mishandeling. De details van zijn vermeende daden zullen tijdens de zitting aan het licht komen.

De rellen leidden tot wereldwijde verontwaardiging en werden door Israëlische premier Netanyahu omschreven als een “pogrom.” Burgemeester Halsema nam aanvankelijk die term over, maar nuanceerde later haar uitspraken.
Naast deze zeven verdachten onderzoekt het Openbaar Ministerie nog zes andere verdachten, waaronder drie minderjarigen. De politie heeft inmiddels beelden van tien andere verdachten vrijgegeven.

Strengere Belastingregels Leiden tot Daling Aantal ZZP’ers

MEER dan 100.000 zzp’ers hebben zich dit jaar uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel (KVK), een stijging van 25% ten opzichte van vorig jaar. De daling is deels het gevolg van strengere controles door de Belastingdienst vanaf 1 januari 2025 op schijnzelfstandigheid. Werk dat eigenlijk in loondienst uitgevoerd moet worden, valt onder deze nieuwe handhaving.

In sectoren zoals zorg, onderwijs en kinderopvang is schijnzelfstandigheid volgens arbeidsrecht-expert Niels van der Neut vaak duidelijk. Veel zzp’ers zoeken daarom andere mogelijkheden, zoals werk via uitzend- of detacheringsbureaus of een terugkeer naar loondienst. Werkgevers proberen aantrekkelijkere arbeidscontracten aan te bieden om de overgang te vergemakkelijken.

De Belastingdienst zal in 2025 nog geen vergrijpboetes uitdelen aan bedrijven, mits zij aantonen stappen te zetten tegen schijnzelfstandigheid. De aangekondigde maatregelen zorgen echter voor onzekerheid bij zowel zzp’ers als opdrachtgevers.

Koninklijke Fotosessie in Amsterdam ter Ere van Stad’s 750-jarig Jubileum

KONING Willem-Alexander, koningin Máxima en de prinsessen Amalia, Alexia en Ariane hebben vrijdag de jaarlijkse najaarsfotosessie gehouden in Amsterdam. De locatiekeuze, het historische Begijnhof, is een eerbetoon aan het 750-jarig bestaan van de hoofdstad in 2025.

Het koninklijke gezin poseerde ontspannen, samen met hun hond Mambo, op de middeleeuwse binnenplaats. Prinses Amalia, die in Amsterdam woont en studeert, hoefde niet ver te reizen. Haar zussen studeren momenteel in het buitenland: Alexia (19) in Londen en Ariane (17) in Italië.
Het Begijnhof, waarvan de eerste vermelding dateert uit 1389, biedt een historische achtergrond. Oorspronkelijk een woonplaats voor begijnen, wordt het hof nog steeds uitsluitend door vrouwen bewoond. Bewoonster Simone Ettekoven noemde het bezoek “een eer.”

De fotosessie, waarbij Máxima apart met haar dochters poseerde, benadrukte de warme band binnen het gezin en de verbondenheid met Amsterdam.

Sports • NL

Boosheid en Onbegrip over Bezuinigingen NOC*NSF op Vrouwenvoetbal en Tennis

DE recente beslissing van NOC*NSF om fors te bezuinigen op topsportgelden heeft geleid tot boosheid en onbegrip bij meerdere sportbonden, waaronder de KNVB en KNLTB. Vooral vrouwenvoetbal en tennis worden zwaar getroffen, met respectievelijk een daling van 74% en 69% in hun financiering. De sportkoepel rechtvaardigt de bezuinigingen door deze sporten als 'commercieel' te betitelen, wat betekent dat zij grotendeels zelfvoorzienend zouden moeten zijn. Sportbonden uiten echter grote zorgen over de gevolgen van deze maatregel.

Forse Bezuinigingen op Vrouwenvoetbal

Het vrouwenvoetbal krijgt een reductie van ruim zes ton, wat neerkomt op 74% minder financiering ten opzichte van vorig jaar. Volgens de KNVB is het een misvatting dat het vrouwenvoetbal zonder externe investeringen verder kan professionaliseren. "Deze topsportgelden zijn nog steeds hard nodig voor de ontwikkeling van het vrouwenvoetbal," aldus een woordvoerder van de KNVB. De bond stelt bovendien dat zij pas via de media op de hoogte werd gebracht van deze beslissing, wat tot extra frustratie leidde. "Wij zijn als KNVB echt enorm teleurgesteld," zegt de bond.

Tennisbond Totaal Verrast

Ook de tennisbond KNLTB reageert teleurgesteld. De bond krijgt bijna vier ton minder, een daling van 69%. "We hebben enorm onbegrip over het proces en zijn boos over de hoogte van de toekenning," verklaart een woordvoerder. De KNLTB stelt dat de bezuiniging een significante impact zal hebben, vooral op investeringen in jonge talenten tot 23 jaar. "In deze leeftijdscategorie moet onvoorstelbaar veel worden geïnvesteerd om de wereldtop te halen. Deze korting ondermijnt die inspanningen." De bond laat weten de beslissing aan te willen vechten en in gesprek te willen blijven met NOC*NSF.

BMX en Waterpolo Ook Hard Getroffen

Binnen het wielrennen wordt de BMX-discipline zwaar geraakt, met een daling van bijna drie ton (-42%). Toch is er meer berusting bij de KNWU. "Dit is wat het is, we hebben er mee te dealen," zegt technisch directeur Wilbert Broekhuizen. Hij erkent dat het nu aan de bond is om creatief met de middelen om te gaan.

Bij de zwembond KNZB wordt waterpolo geconfronteerd met

vergelijkbare uitdagingen. De damesploeg krijgt 10% minder financiering, terwijl de mannenploeg een daling van 51% moet verwerken, wat neerkomt op een korting van tweeënhalve ton. "Dat is super vervelend," zegt coach Arno Havenga. "We moeten echt terug naar de tekentafel en creatief zijn. Maar ik had hier al wel rekening mee gehouden."

Noodzaak tot Herziening Topsportfinanciering

NOC*NSF stelt dat de bezuinigingen noodzakelijk zijn vanwege beperkte beschikbare middelen. De sportkoepel heeft keuzes moeten maken en richt zich vooral op sporten die minder commercieel zijn en meer afhankelijk van publieke financiering. Dit beleid zorgt echter voor een scheve verdeling van de middelen, waarbij populaire sporten zoals voetbal en tennis structureel minder geld ontvangen. Critici waarschuwen dat dit op lange termijn de ontwikkeling en prestaties van Nederlandse atleten kan schaden.

De verdeling van topsportgelden door NOC*NSF heeft een golf van kritiek veroorzaakt bij de getroffen sportbonden. Vooral het vrouwenvoetbal en de tennisbond maken zich zorgen over de gevolgen voor de ontwikkeling van jong talent en de verdere professionalisering. Hoewel sommige bonden, zoals de KNWU en KNZB, zich neerleggen bij de situatie en naar creatieve oplossingen zoeken, blijven de KNVB en KNLTB de bezuinigingen actief aanvechten. De kwestie benadrukt de voortdurende uitdaging om beperkte middelen eerlijk en effectief te verdelen binnen de Nederlandse sportwereld.

Bronnen:

- *Schouten, A., & Spekenbrink, R. (29 november 2024). "Boosheid en onbegrip over forse bezuiniging NOC*NSF op vrouwenvoetbal en tennis." AD.nl.*
- *Overzicht topsportgelden 2024, NOC*NSF.*
- *Reacties KNVB, KNLTB en KNZB via persberichten en interviews.*

Loting WK Darts 2024:

Spannende Match-ups en Grote Verwachtingen voor Nederlanders

DE loting voor het WK Darts 2024 heeft voor opwinding gezorgd onder dartsliefhebbers, met veelbelovende match-ups en uitdagingen voor de 16 Nederlanders die deelnemen aan het prestigieuze toernooi. Met een recordaantal Nederlanders, waaronder voormalig wereldkampioenen Michael van Gerwen en Raymond van Barneveld, belooft het toernooi, dat op 15 december begint in Alexandra Palace, Londen, een spektakel te worden.

Michael van Gerwen Treft Engelse of Canadese Tegenstander

Michael van Gerwen, drievoudig wereldkampioen en nummer drie van de plaatsingslijst, start in de tweede ronde tegen de winnaar van het duel tussen James Hurrell (Engelse debutant) en Jim Long (Canada). In hetzelfde schema zitten zwaargewichten als Brendan Dolan, oud-wereldkampioen Gary Anderson en de Belg Dimitri Van den Bergh. Van Gerwen, die al sinds 2019 geen wereldtitel meer heeft gewonnen, staat onder druk om zijn dominantie te herbevestigen.

Raymond van Barneveld in Zwaar Kwart

Raymond van Barneveld heeft een uitdagend schema. Indien hij in de tweede ronde wint van de winnaar van Nick Kenny tegen Stowe Buntz, kan hij regerend wereldkampioen Luke Humphries in de derde ronde treffen. Van Barneveld, een van de iconen van de dartsport, zal zijn ervaring moeten inzetten om diep in het toernooi te komen.

Dirk van Duijvenbode en Danny Noppert Stuiten op Sterke Tegenstand

Dirk van Duijvenbode, beter bekend als 'Aubergenius', moet het opnemen tegen de winnaar van Madars Razma (Letland) en landgenoot Christian Kist. In een mogelijke derde ronde wacht Stephen Bunting, een speler uit de top-10. Danny Noppert, de nummer 13 van de plaatsingslijst, begint tegen Ryan Joyce of Darius Labanauskas, twee ervaren spelers die bekend staan om hun consistentie.

Jong Talent Gian van Veen Krijgt Uitdaging

De 21-jarige Gian van Veen, die vorige week het Jeugd-WK won, debuteert op het senioren-WK. Hij speelt in de eerste ronde tegen Ricardo Pietreczko (Duitsland) of Zong Xiao Chen (China). Als hij doorgaat, kan hij later in het toernooi gevestigde namen treffen.

Historisch Nederlands Onderonsje

Een opvallend affiche in de eerste ronde is de ontmoeting tussen transvrouw Noa-Lynn van Leuven en Kevin Doets. Dit is een historisch moment voor de dartsport, en de winnaar van deze partij treft Michael Smith, wereldkampioen van 2023, in de tweede ronde.

Andere Nederlanders

Andere Nederlandse deelnemers, waaronder Jermaine Wattimena, Wesley Plaisier, Jeffrey de Zwaan en debutant Alexander Merkx, zullen het moeten opnemen tegen ervaren tegenstanders uit onder meer Japan, Duitsland en Hong Kong. Vooral De Zwaan heeft een zware taak tegen Florian Hempel, een solide Duitse darter.

Speelschema en Toernooiverloop

Het WK Darts start op 15 december en loopt tot de finale op 3 januari 2025. De eerste ronde bestaat uit drie wedstrijden per sessie, waarna de tweede ronde begint. Geplaatste spelers, waaronder de Nederlandse toppers, stromen in de tweede ronde in. De finale belooft zoals altijd een hoogtepunt te worden, met mogelijk Nederlandse deelnemers in de strijd om de titel.

De loting van het WK Darts heeft een spannende dynamiek gecreëerd voor Nederlandse darters. Terwijl ervaren spelers zoals Van Gerwen en Van Barneveld proberen hun reputatie te versterken, krijgen jongere talenten zoals Gian van Veen en Noa-Lynn van Leuven de kans om geschiedenis te schrijven. De komende weken zullen bepalen wie de druk aankan en de kans grijpt om wereldkampioen te worden.

Bronnen:

• *PDC (Professional Darts Corporation) – Officiële lotingsinformatie en speelschema.*
• *Algemeen Dagblad (27 november 2024) – Analyse van de loting en reacties van spelers.*
• *Dartsnieuws.nl – Updates over Nederlandse spelers en toernooiverwachtingen.*

Kai Verbij's Terugkeer en Meer:

Een Week vol Schaatssuccessen

DE afgelopen week stond in het teken van opmerkelijke prestaties en ontwikkelingen binnen de Nederlandse schaatswereld. Zowel op nationaal als internationaal niveau lieten de Nederlandse schaatsers zich gelden met indrukwekkende resultaten, sterke terugkomsten en veelbelovende vooruitgang. Hier is een overzicht van de meest opvallende gebeurtenissen.

Kai Verbij Terug op het IJs

Een van de hoogtepunten van de afgelopen week was de terugkeer van sprinter Kai Verbij. Na een periode van fysieke ongemakken hervatte Verbij zijn trainingen op het ijs, wat met enthousiasme werd ontvangen in de schaatsgemeenschap. Zijn terugkeer betekent een belangrijke stap richting het nieuwe schaatsseizoen, waarin hij een cruciale rol kan spelen in de Nederlandse sprintploeg. Verbij heeft zich eerder bewezen als een van de sterkste sprinters van Nederland, en zijn herintrede brengt hoop op nieuwe successen.

Stijn van de Bunt: Een Rijzende Ster

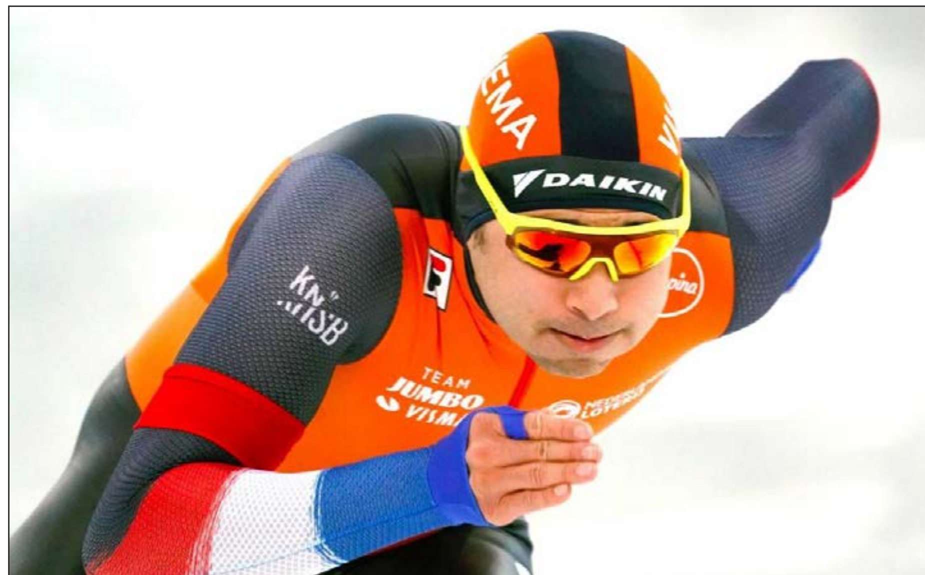
Een andere opvallende naam is Stijn van de Bunt, die aanzienlijke vooruitgang laat zien in zijn prestaties. Tijdens recente trainingssessies en wedstrijden wist Van de Bunt zich te onderscheiden met verbeterde tijden en consistente resultaten. Zijn progressie toont aan dat hij een serieuze kandidaat is om op termijn door te breken naar de top. Van de Bunt is een veelbelovende jongere schaatser, en zijn ontwikkeling wordt met grote belangstelling gevolgd door trainers en fans.

Sterke Prestaties in de Holland Cup

De Holland Cup bood afgelopen week een podium voor schaatsers om zich te bewijzen. Dit evenement, dat vaak dient als kweekvijver voor jong talent, stelde deelnemers in staat om te leren en zich te verbeteren. De wedstrijden leverden spannende confrontaties op, waarbij schaatsers hun vaardigheden verder konden aanscherpen. Voor veel jonge atleten was het een kans om zich in de kijker te rijden en zich te positioneren voor toekomstige internationale toernooien.

Dione Voskamp Plaatst Zich voor World Cup Beijing

Bij de vrouwen zorgde Dione Voskamp voor positief nieuws door zich te kwalificeren voor de World Cup in Beijing. Voskamp, een specialist op de korte afstanden, heeft haar sterke vorm van de laatste maanden voortgezet. Haar plaatsing is een belangrijke mijlpaal en laat zien dat zij een

serieuze medaillekandidaat kan zijn in de aankomende internationale competities.

Goud voor Vrouwenachtervolgingsploeg

Het Nederlandse vrouwenachtervolgingsteam behaalde goud tijdens een recent evenement, waarmee het opnieuw bevestigde dat Nederland een dominante speler is in deze discipline. De ploeg, bestaande uit enkele van de meest ervaren schaatsers, reed een technisch perfecte race en liet de concurrentie ver achter zich. Dit succes is een belangrijke stap in de voorbereiding op grotere toernooien zoals de wereldkampioenschappen.

Vooruitzichten voor het Seizoen

Met deze ontwikkelingen tonen de Nederlandse schaatsers opnieuw hun sterke positie op het wereldtoneel. De komende weken worden cruciaal voor veel atleten, met grote evenementen zoals de World Cups en nationale kampioenschappen in het verschiet. De sterke resultaten en terugkomsten van afgelopen week bieden vertrouwen dat Nederland zijn leidende rol in de schaatswereld zal blijven behouden.

De afgelopen week onderstreepte de dynamiek en het succes van de Nederlandse schaatswereld. Van terugkerende kampioenen zoals Kai Verbij tot opkomend talent als Stijn van de Bunt en gevestigde namen zoals Dione Voskamp, de Nederlandse schaatsers blijven zich ontwikkelen en excelleren. De focus ligt nu op de voorbereiding voor de grote toernooien die dit seizoen op het programma staan.

Bronnen:

- *Schaatsen.nl – Actuele schaatsnieuws en resultaten*
- *Verslagen en interviews van de Holland Cup*
- *Teamupdates van de Nederlandse schaatsbond (KNSB)*

Now Playing

Wicked

Misunderstood because of her green skin, a young woman named Elphaba forges an unlikely but profound friendship with Glinda, a student with an unflinching desire for popularity. Following an encounter with the Wizard of Oz, their relationship soon reaches a crossroad as their lives begin to take very different paths.

Red One

When a villain kidnaps Santa Claus from the North Pole, an E.L.F. (Extremely Large and Formidable) operative joins forces with the world's most accomplished tracker to find him and save Christmas.

Moana 2

Moana journeys to the far seas of Oceania after receiving an unexpected call from her wayfinding ancestors.

Gladiator II

Years after witnessing the death of Maximus at the hands of his uncle, Lucius must enter the Colosseum after the powerful emperors of Rome conquer his home. With rage in his heart and the future of the empire at stake, he looks to the past to find the strength and honor needed to return the glory of Rome to its people.

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

RECETA DI DIA

Chicken Pasta Alfredo

CHICKEN Pasta Alfredo ta un clasico di cushina Italiano-Mericano cu ta combina e suavidad di un saus cremoso cu e “juicyness” di e galiña y e textura perfecto di e past. E plato aki ta ideal pa esunnan cu ta busca un cuminda facil di prepara pero yena di sabor, perfecto pa comparti den famia of cu amigo. Cu ingrediente simpel y un toke casero, e receta aki lo converti den un di bo faboritonan pa ocasion special of cena rapido durante siman.

Ingrediente

P'e galiña:

2 pecho di galiña, corta na repi
1 telep di salo
1 telep di pepper
1 telep di garlic powder
1 cuchara di azeta di oleifi

P'e pasta

300 gram di pasta (fettuccine, penne of esun cu bo ta prefera)
Awa pa cushina e pasta
1 telep di salo

P'e saus Alfredo:

2 cuchara di manteca
2 djente di conoflok, corta fini
1 ½ cup di crema di lechi of heavy cream (nata tampoco no ta malo)
1 cup di keshi parmesan raspa
½ telep di salo
½ telep di pepper preto
Peterselie fresco corta (opcional, pa decora)

Instruccion

1. Cushina e pasta: Herbe e awa cu salo den un wea grandi. Cushina e pasta segun e instruccionnan di e paki te ora cu esaki ta ‘al dente’. Score e pasta y reserva un cup di e awa herbi.

2. Prepara e galiña: Den un comchi, sasona e repinan di galiña cu salo, peppe y garlic powder. Keinta e azeta di oleifi den un panchi grandi riba candela medio-halto. Cushina e galiña te ora cu esaki ta bruin y completamente cushina (mas of menos 4-5 minuut pa banda). Pone un banda.

3. Traha e saus Alfredo: Den e mesun panchi, dirti e manteca riba candela mediano. Agrega e conoflok corta y hasa esaki pa 1 minuut te ora cu e ta fragante. Agrega e crema di lechi y cushina pa 2-3 minuut, mesclando ocasionalmente. Agrega e keshi parmesano y mescla te ora cu e dirti y e saus bira un tiki diki. Sasona cu salo y pepper na gusto.

4. Combina: Hinca e galiña den panchi cu e saus. Agrega e pasta cushina y mescla bon pa cubri cu e saus. Si e saus ta hopi diki, agrega un poco di e awa di pasta reserva.

5. Sirbi: Sirbie cayente, decora cu peterselie fresco corta si bo ta desea. Compaña cu garlic bread of un salada berde.

Disfruta di e dushi Chicken Pasta Alfredo aki y convirtie den bo faborito nobo pa cualkier ocasion special of un cuminda reconfortante.

Fortaleza pa Famia

Arepenti, pasobra e reino di cielo ta cerca

ESAKI ta un yamada di Dios, pa tur hende, tur rasa, tur nacionalidad, no tin ningun hende riba e mundo aki cu no tin cu arepenti di su picanan, pasobra nos tur a peca y nos mester di un Salbador, Esun cu a redimi nos for di pica, cu su Sanger precioso, p'esey nos mester arepenti, confesa y aparta for di pica.

Hopi tempo ta wordo poni na cosnan cu no ta necesario, cosnan temporal cu ta aparta nos for di Dios, pero tur hende ta lubida cu Dios ta manda nos pa arepenti,

Si nos tira un bista y wak rond cuanto bida y cuanto famia y hobennan ta bay perdi tur dia, cuanto matrimonio ta kibra, cuanto hende ta bandona nan cas, cuanto suicidio, aunke a bira na moda awor cu ora un suicidio tuma luga e ta wordo scondi of menos publica, pa no spanta hende, of pa otronan no imita, pero e unico cos cu tur hende mester sa cu ora un hende arepenti, esey ta nifica cu suicidio ta bay leu for di su bida, pasobra diabel no tin gara riba dje mas.

Ora nos wak con hende ta bringa otro, faltamento di respet, orguyo y arogancia, falta di pordon, pustamento ken ta miho cu otro, guera den cas y pafo di cas, guera riba caya, nos mester compronde pakico Dios ta yama nos tur na arepentimento.

Locual ta para skirbi den Mateo 3;2, Mateo 4:17 y Marco 1:15 ta keto bay vigente pa bida di tur hende, arepentimento ta un cos cu mester tuma luga tur dia, pa asina nos tin pas cu Dios y biba cu un curason limpi den presencia di Dios.

Pasobra no laga nos lubida locual ta para skirbi:Ma si nos cana den luz mescos cu e ta den luz, nos tin comunion cu otro y e sanger di Hesus, Su Yiu ta limpia nos di tur pica.
Si nos bisa cu nos no tin pica, nos ta gaña nos mes y e berdad no ta den nos. Si nos confesa nos picanan, E ta fiel y husto pa pordona nos, nos picanan y pa limpia nos di tur inhusticia. Si nos bisa cu nos no a haci pica, nos ta haci'E un gañado y Su palabra no ta den nos (1 Juan 1:7-10).

Awendia nos tur por mira con hende, ta prefera di perde tur locual ta matrimonio y yiunan, pasobra nan no kier pidi despensa, pasobra nan no kier arepenti, ni tampoco pordona y laga los, pero hopi ta lubida cu e palabra di Dios ta bisa cu si nos no pordona, Dios tampoco ta pordona nos, locual ta para skirbi den Mateo 6:14-15 y Mateo 18:33-35 mester ta suficiente pa convence tur hende, tocante di falta di pordon, pa asina nos arepenti.

Arepentimento ta un cambio mental cu ta rechasa pica y bira pa Dios y aparta nos mes for di e bida di pica, orguyo, e bida di vengansa, pasobra nos tin di reconoce, cu no tin dos forma pa stima nos prohimo, cerca Dios no tin wega, amor ta di Dios y amor no tin dos cara, p'esey nos mester haci manera e palabra ta bisa: Aspira pa tin pas cu tur hende y santificacion, sin cual ningun hende lo mira Señor (Hebreonan 12:14).

Dios ta yamando mundo completo pa arepenti, pasobra awor mas cu nunca e binida di nos Señor ta cerca, ta tempo pa kita bista for di cosnan carnal y fiha nos bista riba Cristo e autor di nos salbacion y bida eterna.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Apostel y prome discipulo di Hesus

Awe ta Dia di San Andres

DIA 30 di november, Iglesia ta celebra e fiesta di San Andres, un di e apostelnan mas destaca di Hesus, conoci pa t'e prome discipulo den respond'e n'e yamada di e Mesias. Su bida y su testimonio a laga un marca profundo den e tradicion cristian, convirtiendo den un simbolo di fe, humildad y compromiso cu e Evangelio.

Naci na Betsaida, cerca di e Lama di Galilea, San Andres tabata un piscado hunto cu su ruman homber Simon Pedro. Prome cu el a sigui Hesus, Andres tabata discipulo di Huan Bautista, loke ta refleha su deseo di biba conforme e boluntad divino. Segun e Evangelio di Huan, tabata Andres kende, ora a descubri Cristo, a hiba su ruman pa conoce iniciando asina un mision di evangelisacion cu a continua a lo largo di su bida.

San Andres a dedica pa hiba e mensahe di Cristo na diferente region, manera Grecia, Asia Menor, Escitia, enfrentando numeroso desafio cu curashi. E tradicion ta relata cu el a wordo martirisa na Patras, Grecia, crucifica riba un cruz den forma di X cu awendia nos conoce como e cruz di San Andres. E simbolo aki, cu ta representa su humildad y entrega total na fe, a converti den un emblema den varios cultura.

San Andres ta e santo patrono di e paisnan manera Escocia, Rusia y Rumania Na Escocia, su legado ta specialmente visibel den e bandera nacional, cu ta carga e cruz den for a di X. Su fiesta tambe ta marca e comienso di Advent den e tradicion occidental, un tempo di preparacion pa Pasco, cu ta invita e fielnan na reflexiona riba e fe y e compromiso spiritual.

E bida di San Andres ta un ehempel inspirado di con pa responde n'e yamada divino cu determinacion. Su legado ta perdura como un recordatorio di e importancia di comparti e mensahe di speransa y amor, hasta memey di e adversidadnan.

the LORD
is on my side;
i will not
FEAR
psalm 118:6

Charla Educativo tocante Diabetes

Organisa pa One Happy Island Lions Club

RECIENTEMENTE, en conexion cu Dia Internacional di Diabetes, One Happy Island Lions Club a organisa un charla educativo pa e grupo di adulto mayor "Honey Bees".

E evento aki a tuma luga na Centro di Bario Dakota, for di 8:00 di mainta, e huespednan a cuminsa yega, caminda nan a por disfruta di un desayuno sano. E charla a wordo presenta pa dos specialista di POH y un dietista cual a duna hopi informacion valioso. Hopi pregunta a wordo haci y e participantenan a ricibi un gran cantidad di informacion valioso.

Un gradicimento special ta bay pa Fundacion Diabetes Aruba, POH, Centro di Bario Dakota y CEDE Aruba, cu a contribui na e exito di e evento.

Tambe, un danki hopi grandi ta bay pa Alain Catering pa su tremendo desayuno saludabel cu a eleva e experencia di e charla.

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento inespera di nos ser stima:

Dionicio M. Farro

Cariñosamente yama "Farro, Nicio, Oompie"
*18-05-1972 - †19-11-2024

Mama: †Marcolina A. Wever-Wever

Mane un Tata: †Laureano Wever

Tata: †Jan Hendrick Farro

Yuinan:
Shendion Farro
Jermainé Farro
Isaura Farro

Nieto y nieta:
Kiyomi Farro
Ty'chano Farro

Mama di su juinan:
Shamir Mauricia na Hulanda
Rosaura Ramirez

Suegranan:
Enit Martis na Hulanda
Dominga Segura

Rumannan:
Majella Wever y Ivan
Agda Farro
Ivan Farro
Soraya Farro y Stefan

Sobrino(a)nan:
Alfredo Maduro y Karent
Ferdinand Boekhoudt
Neythan Oseana Y Keana na Hulanda
Cristofer Oseana
Stephany Boekhoudt
Davinah Farro
Mark Farro
Lisa Farro
Cain Cornes manera un sobrino

Bisa sobrino(a)nan:
Mariana Maduro
Kaily-ann Maduro
Cesar Maduro
Najeyla Oseana na Hulanda
Zion Oseana na Hulanda

Amigo(a)nan mane un ruman:
George, Anthony Walle, Allison, Franklin Jacobs, Ignar Genser, Maritza Henriquez, Erwin Maria (Bochi), Suhandy Mathilda.

Na tur su primo-y primanan, amigo- y amiganan y amistadesnan y conocirnan y demas famia cu ta mucho hopi pa menciona.

Ta invita pa acto di condolencia cual lo tuma lugar **diasabra 30 di November 2024** di 7'or anochi te cu **Diadomingo 1 di December 2024** 4'or di atardi na Brasil #93.

Cas lo ta habri pa ricibi condolencia pa 24 ora. Despues lo Sali pa Santana Catolico San Hose na Savaneta.

Disculpa nos si nos a lubida algun famia of conocir.
Despues di entiero nos ta ricibi bishita di condolencia di famia serca y amigo(a)nan serca.

Gradicimento

Pa medio di e nota aki, famia Ruiz kier a gradici tur esnan cu di un manera of otro a duna nos sosten, Consuelo y forsa durante e tempo dificil cu e fayecimento y entiero di nos defunto stima:

Edgard Anthony Ruiz

mihor conocí como Wichi

Di curason boso muestra di atencion ta di hopi aprecio y di gran fortalesa pa nos. Danki na KPA su famia den Blauw pa tanto amor te final. Un danki na un y tur cu a manda carchi, krans, whatsapp, email y yamada telefonico. Danki na famia-, bisiña-, conocir-, rumannan y famia nan den exterior.

Un danki special na Aurora Funeral Home pa boso bon servicio y atencion.

Boso muestra di atencion tawata di gran consuelo pa nos.
Dios bendiciona boso.

Ta invita pa un santo sacrificio di misa
1 December 2024, 6or na
Misa Santa Anna na Noord

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa". - Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Jose R. Ridderstap

Mihor conoci como :"Papi"
*29-10-1956- †28-11-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Jacqueline Mildred Esser

*10-12-1952 - †28-11-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

IN LOVING MEMORY

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

Cu dolor na nos curason,
nos ta anuncia fayecimento di nos ser keri:

Omira Urania Habibe

Cariñosamente "Omichi"
*22-10-1943 - †16-11-2024

Na nomber di su:
Ex casa: † Raul Jose Amudaray Castro

Yiunan: Raul Nicolas Amundaray y famia
Omira Coromoto Amundaray y famia
Rudolfo Alberto Amundaray y famia

Nieto- y nietanan: Nicolas Amundaray
Steve Amundaray
Andrew Amundaray
Omira Brenes Amundaray
Joshua Araya Amundaray
Anabella Araya Amundaray
Hedmond Amundaray
Hedrick Amundaray

Rumannan:† Saturnino Habibe
† Judith Habibe

Sobrino(a)nan: Famia Wever
Famia Habibe
Audrey Alfonso y famia
Luis Meza y famia
Haily Soto y famia
Egali Portillo y famia
†Nicolas Habibe
†Lissette Habibe

Primanan: Joan Dammers
Maritsa Harms

Swa- y cuña: †Francisco Amundaray y famia
Heberto Portillo y famia
El Negro Amundaray y famia
Theresita Amundaray y famia

Nuera: Floribel Amundaray
Ex nuera: Yaihed Alarcon

Amigo(a)nan: Mirto Granadillo y famia
Granadillo
Rudi Dammers
Irene Dake
Famia Roos
Charles Tsu y Cornelia Tsu
Amigonan di Venezuela

Ayudantenan: Martha Moreno, Carmen, Betto, Monica, Alicia, Elina y Abimelec, Doctora Jennie, Doctora Rivera y Dokter Vallejo.

Primo- y primanan, amigo- y amiganan y conocirnan

Ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home **diasabra 30 di november 2024** di 1'or pa 4'or di atardi. Despues lo sali pa Santana Catolico na Playa.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por s lubida algun famia of conocir.

"Love is patient, love is kind. It does not envy, it does not boast, it is not proud. It always protects, always trusts, always hopes, always perseveres. Love never fails." – 1 Corinthians 13:4,7-8

With heavy hearts, we announce the passing of

Antoine J.M. Solagnier

Born on November 6, 1964,
and departed on November 25, 2024.

Antoine was a devoted father to
Sadie Solagnier and Caleb Solagnier,
and **a loving partner to** Alba Cabrera and Samuel.

He was the cherished son of †Roque and †Helen Solagnier-Marugg
and a **beloved brother to** Alex Solagnier and Mylene Solagnier-Lampe.

Left to mourn are
Mother of his Children:
Anastacia van Delden

His dear uncles and aunts:
Maiky & Cecilia Solagnier, Candy Solagnier, Carmen Solagnier-Maduro, Marlene Bulos-Marugg, and Greta Marugg, along with his cousins across Aruba, Saint Maarten, Saba, Santo Domingo, USA and Netherlands.

Funeral services will take place on **Monday, December 2, 2024**, from 9:00 AM to 11:00 AM at Aurora Funeral Services. A religious service will be held at 10:30 AM, followed by cremation at 11:00 AM in a closed family circle.

In lieu of flowers, we kindly request donations to Koningin Wilhelmina Fonds in his memory.

He will forever remain in our hearts.

"Tur cos aki na mundo tin su ora y su tempo,
Ora pa nace y ora pa muri, ora pa yora y ora pa hari, Ora pa keda keto y ora pa papia, ora pa stima y ora pa odia, Ora pa guerra y ora pa paz"
Predicador 3:1-2-4-7-8

Nos ta anuncia fayecimento di:

Ygnacio Figuereo Cuevas

Mihor conoci como:"Burundanga"
*24-08-19396 - †26-11-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Señor ta mi Wardador, mi n' tin falta di nada; den kunuku di yerba bèrdè E ta pone mi sosegá. E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa. (Salmo 23:1-3)

Cu profundo sentimento na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos mama,wela,bisawela, y tatarawela :

Sra Francisca Hernandez Dirksz

miho conoci como Shon di Beto of machi
*03 December 1928- †27 November 2024

Su casa: †Alberto (Beto) Hernandez

Su yiunan:
Baby y yiunan, Alberto, Mircla y famia, Hobrie, Dora y famia, Juan, Magriet y famia,
Mirna, Eric y famia, Erna, Ivan y famia

Su nieto/a nan;
Rudy y famia, Sandro y famia, Bryan y famia, Janice y famia, Alen y famia, Jairo y famia, Wendy y yiunan, Gibi y famia, Vanessa y famia, Richella y yiu, Javier, Russel y famia, Ralph y famia, Ervany y famia, Yovany y famia, Madeline y famia.

Su bisanieto/a nan (37) tataranieto/a nan (10) subrino/a, ihanan.

Manera yiunan:
Nora y famia, Lena y famia, Valerio y famia, Marcelino y famia, Roly y famia, Nel y famia.

Y demas famia Hernandez, Dirksz, Rosel, Vrolijk, Winklaar, Werleman, Feliciano, Machado, Danje, Geerman, Abath, Kock, Solognier, Peña, Croes, Tromp, bisiña y conoci nan.

Nos ta pidi disculpa si den nos tristesa por a lubida di menciona cualkier famia of conoci.

Un gradicimento y atenshon pa e bon cuido na:
Dr Singh
Amalish
Engie
Wit Gele Kruis

Acto di entiero lo tuma lugar **Dialuna 2 December 2024** di 9am-11am na misa Inmaculada Concepcion y despues lo hiba e defunto pa su ultimo lugar di sosiego na Santana Santa
Maria na Santa Cruz

Despues di Entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

Nos ta anuncia fayecimento di:

Juan D. Leest

*04-08-1954 †27-11-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.